

SUHTEESSA ELÄVÄT KUVAT

MieliKuvissa fantasiaa, nostalgiaa, eskapismia

Kulttuuritehdas Korjaamo 4.–5.9.2026

9. vuosikerta

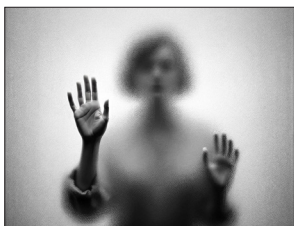
28 sivua

Suhteessa Oy

Pepin ja Erikin salaiset puhelut julki!

Vuorineuvos Rambergin nuoruuden salattu rakkaus ylioppilaan kanssa paljastui! Nykyisen tekniikan tohtorin yllättävät puhelut mullistivat miehen elämän.

Katso koko tarina!

Theodoren Samantha-rakas on käyttöjärjestelmä!

Uneksitko samalla kielellä rakkaasi kanssa?

Ennakkotilaa
Elämäni elokuvat
-kirja!

Tiedätkö someystäväsi todellisen henkilöllisyyden?

SUHTEESSA

Toimitus

Sanna Aavaluoma
Aliina Aavaluoma
Aleksi Tilli

Muut kirjoittajat

Riitta Lindqvist
Jaana Lähteensuo
Hannu Säävälä

Kuvat

Pixabay

Seminaarijulistet:
Matti Pikkujämsä

Kirjojen kansikuvat:
Sanna Aavaluoma

Emmi Harju
Päivi Hintsanen
Eliisa Isoniemi
Jaakko Leikas

Matti Pikkujämsä/Emmi Harju
Maija Sohlman
Aleksi Tilli/Emmi Harju

Muut kuvatiedot kuvien
yhteydessä.

Taitto

Emmi Harju

Kustantaja

Suhteessa Oy
Koskelantie 19 A 4
00610 Helsinki
www.suhteessa.fi

Levikki

500 kpl + digilehti

Mainosvaraukset

posti@suhteessa.fi

Painopaikka

Tallinna

PÄÄKIRJOITUS

MieliKuvissa fantasiaa, nostalgi- aa ja eskapismia

”Pieni vauva näkee itsensä hoivaavien aikuisten silmissä ja nämä katseet sisäistyvät osaksi lapsen kokemusta itsestään. Rakastavat katseet kannattelevat, vihamieliset katseet lannistavat. Kun pieni vauva saa riittävästi kokemuksia hyvästä hoivasta ja hellyydestä, hänessä syntyy kyky luoda mielikuvia tyydytyksestä, halu ja kyky odottaa tulevaa tyydytystä mielikuvien varassa. Mielikuvat rikastavat elämää. Ne voivat muodostua läpi elämän säilyväksi lohdulliseksi maailmaksi, jonka avulla muistelemme kokemaamme tai kai-paamaamme hyvää. Mikäli reaalielämä ja todelliset ihmissuhteet ovat liian pelottavia tai uhkaavia, mielikuvien maailma voi muuntua pakopaikaksi tai pahimmillaan vääristää todellisuutta.

Yhä useampi elämän osa-alue on muuttanut internetiin. Mitä meille tapahtuu, kun ihmissuh-teemme siirtyvät fyysisistä kohtaamisista mielikuviin, sosiaaliseen me-diaan tai virtuaalisiksi? Saavatko mielikuvat silloin yliotteen realitee-teista? Menetämmekö kyvyn asettua toisen asemaan? Jaksammeko odottaa suhteen kehittymistä ja toiseen tutustumista? Siedämmekö pettymyksiä?

Tämän vuoden seminaarielokuviemme ja niihin liittyvien luentojen ja keskustelujen avulla luomme tarinallisen kaaren lapsuudesta myö-häiskeski-ikään, mielikuvista todellisuuteen, miellyttämisestä ja vaati-muksista vastavuoroisuuteen. *Herravistelee* käsittelemme tyydyttävän suhteen edellytyksistä. *Olen kuka haluat* herättelee suhdemaailmoiden eettisiä ja moraalisia kysymyksiä. *Past lives* avaa tietoisuuden synnyin-maan, isänmaan, äidinkielen ja lapsuudenrakkauden menetyksen mer-kityksistä ja vaikutuksista tulevaisuuden rakentamiselle. *Tyttö kuunsil-lalta* luo toivoa menetetyn hyvän takaisin saamisen mahdollisuuteen.

Suhteessa Elävät Kuvat -seminaari toteutuu tänä syksynä seitse-männän kerran. Käsissäsi oleva seminaarilehti on jo yhdeksäs, sillä se julkaistiin pandemiavuosinakin, vaikka seminaaria ei voitu järjestää. Seminaarin toteutuksesta vastaa täydentyvä asiantuntija- ja osaaja-ryhmä. Elokuvien valinnasta vastaa Aavaluoman perhe. Tapahtuman tuottajana toimii Aliina Aavaluoma. Luennoitsijoina ovat tänä vuonna Sanna Aavaluoma, Riitta Lindqvist, Jaana Lähteensuo ja Hannu Sää-välä. Käytännön asioista seminaarin aikana huolehtivat Aino Aavaluo-ma, Aliina Aavaluoma ja Aleksi Tilli. Seminaarin avausmusiikin tarjoaa Aino Aavaluoma ja Iltamien musiikista vastaa Kevyesti keskellä päivää -orkesteri uudistuneella kokoonpanolla. Lauantain päätöskeskustelun ohjaa Jouni Aavaluoma.

Toivotamme näihin päiviin jokaiselle sisäisiä oivalluksia, uusia siltoja menneen ja nykyisyyden vä-lille, hyvien muistojen uudelleen löytymistä sekä merkityksellisiä jakamisen ja yhdessä kokemisen hetkiä!

Sanna Aavaluoma

”

Mitä meille
tapahtuu, kun
ihmissuh-
teemme siir-
tyvät fyysisistä
kohtaamisista
mielikuviin,
sosiaaliseen
mediaan tai
virtuaalisiksi?

Suhteessa Elävät Kuvat on vuosittain järjestettävä kaksipäiväinen elokuvaseminaari kaikille pari- ja perhesuhteista kiinnostuneille. Seminaari tarjoaa mahdollisuuden yhteisiin elokuva-kokemuksiin sekä niiden kautta avautuviin pari- ja perhesuhteiden teemojen ja dynamiikan tutkimiseen. Seminaarissa yhdistyvät elokuvat, psykoanalyttisten pari- ja perhepsykoterapeuttien luennot elokuvien teemoista, keskustelut sekä iltamat, joissa yhdessäolon lisäksi nautitaan buffetillallisesta ja elävästä musiikista. Ohjelman tauoilla osallistujilla on mahdol-lisuus esitellä omien työ- ja koulutusyhteisöjensä toimintaa, tulevia koulutuksia ja myydä julkaisujaan. Viikonloppuseminaari tarjoaa mahdollisuuden yhteisiin elokuvakokemuksiin ja niistä keskusteluun kollegoiden, kumppanin tai ystävän kanssa.

Seminaarin ohjelma

Perjantai 4.9.2026

09.00–09.30	Ilmoittautuminen
09.30–10.00	Avaussanat, Sanna Aavaluoma Laulu: Aino Aavaluoma
10.00–12.10	Elokuva: <i>Her</i> 2h 6min
12.10–13.30	Omakustanteinen lounas
13.30–14.30	Luento: Hannu Säävälä
14.30–14.50	Tauko
14.50–16.35	Elokuva: <i>Olen kuka haluat</i> 1h 41min
16.35–17.00	Tauko
17.00–18.00	Luento: Sanna Aavaluoma
18.00–22.00	Iltamat Korjaamon Vintillä Katso ohjelma s. 4

Lauantai 5.9.2026

09.00–10.45	Elokuva: <i>Past Lives</i> 1h 45min
10.45–11.05	Tauko
11.05–12.05	Luento: Jaana Lähteensuo
12.05–13.25	Omakustanteinen lounas
13.25–15.05	Elokuva: <i>Tyttö kuunsillalta</i> 1h 37min
15.05–15.30	Tauko
15.30–16.30	Luento: Riitta Lindqvist
16.30–17.00	Yhteiskeskustelu: Jouni Aavaluoma
17.00	Päätössanat

Elokuvat

Her (2013)

Ohjaaja
Spike Jonze

Pääosissa
Joaquin Phoenix
Amy Adams
Scarlett Johansson

Esitysoikeus
Walt Disney
Studios Motion
Pictures Finland

Past Lives (2023)

Ohjaaja
Celine Song

Pääosissa
Greta Lee
Hae Sung
John Magaro

Esitysoikeus
Cinemanse

Olen kuka haluat (2019)

Ohjaaja
Safy Nebbou

Pääosissa
Juliette Binoche
Nicole Garcia
François Civil

Esitysoikeus
Cinema Mondo

Tyttö kuunsillalta (1953)

Ohjaaja
Matti Kassila

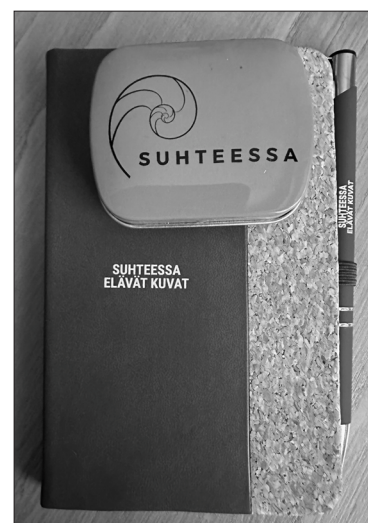
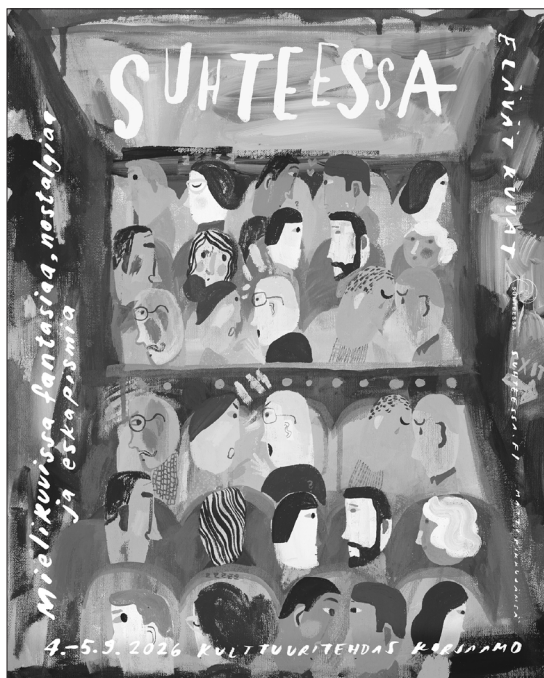
Pääosissa
Ansa Ikonen
Joel Rinne

Esitysoikeus
Kansallinen
audiovisuaalinen
instituutti KAVI

Seminaaripaketti

Ilmoittautumispisteessä seminaariin saapuva saa:

- Uunituoreen seminaarilehden, jossa riittää luettavaa seminaarin jälkeenkin!
- Tapahtumapassin: Kestävästi hoidetuista metsistä peräisin olevasta suomalaisesta koivupuusta valmistettuun passiin on painettu ympäristöystävällisillä painoväreillä Matti Pikkujämsän tekemä tapahtumakuva. Jotta passimme voisi ilahduttaa sinua myös seminaarin jälkeen, kuvaa ei ole rikottu painamalla siihen nimeä. Tutustu siis toisiin seminaarilaisiin ja esittele itsesi sopivissa hetkissä seminaarin kuluessa niille, joita et vielä tunne. Myös kaulanauhat on valmistettu kierrätysmateriaalista. Koska Korjaamolla tapahtuu meidän tapahtumamme lisäksi samaan aikaan muutakin, pidä tapahtumapassi näkyvillä tullessasi elokuvasaliin ja iltamiin.
- Muistikirjan ja kynän. Kirjoita tauoilla, luentojen aikana ja keskusteluissa muistiin heränneitä ajatuksia, oivalluksia ja kysymyksiä.
- Rasisallisen Suhteessa Elävät Kuvat -sokeittomia minttupastilleja.

Iltamat Korjaamon Vintillä

Perjantai-iltana rentoudumme Korjaamon Vintillä yhdessäolon, kohtaamisten, keskustelujen, hyvän ruuan ja musiikin merkeissä. Iltamiin buffet illallisen valmistaa Korjaamon keittiö. House bandimme Kevyesti keskellä päivää vastaa jo seitsemättä kertaa illan tanssittavasta musiikista ja tunnelmasta. Illan ohjelmassa on tänäkin vuonna kisa, jonka pääpalkintona on vapaapääsy vuoden 2027 seminaariin. Buffett-illalliseen kuuluu juhlamalja ja lasillinen viiniä. Vintin baari on avoinna iltamien ajan.

ILTAMAOHJELMA

- 18.00** Juhlamaljojen kohotus ja kilpailuun osallistuminen
- 18.30** Buffet-illallinen elokuvasävelten tunnelmassa
- 19.30** Kevyesti keskellä päivää musisoi
- 21.00** Kilpailun arvonta
- 22.00** Iltamat päättyvät

Suhteessa-pastillirasia

kuuluu jokaisen **Eläviin Kuviin** saapuvan taskuun!

SUHTEESSA-blogit

Kotisivullamme löydät runsaasti luettavaa! Neljä itsenäistä blogia: *Suhteessa*, *SuhteelliSeksi*, *Elävät Kuvat* ja *Perheterapeutin palsta* sisältävät 250 kirjoitusta elämästä, kuolemasta, psykoseksuaalisuudesta, elämästä muistisairauden kanssa, suhteessa olon iloista ja haasteista, sekä elokuvista!

Tapahtuman tekijät

Sanna Aavaluoma

- Tapahtuman visionääri
- Tapahtumaelokuvien arviointityöryhmän jäsen, luennoitsija
- Perheterapian, integraatiivisen paripsykoterapian ja psykoanalyttisen paripsykoterapian kouluttajapsykoterapeutti, psykoseksuaaliterapeutti, klininen seksologi, tietokirjailija

Suhteessa Oy

Aino Aavaluoma

- Tapahtuma-avustaja
- Tapahtumaelokuvien arviointityöryhmän jäsen
- Muusikko

Suhteessa Oy

Jouni Aavaluoma

- Tapahtumaelokuvien arviointityöryhmän jäsen, house bandin jäsen
- FM, psykodynaaminen ja kognitiivis-analyttinen yksilöpsykoterapeutti

Suhteessa Oy

Aliina Aavaluoma

- Tapahtuman tuottaja
- Tapahtumaelokuvien arviointityöryhmän jäsen
- Medianomi AMK

Suhteessa Oy

Riitta Lindqvist

- Luennoitsija
- Perheterapeutti, psykoanalyttinen yksilö- ja paripsykoterapeutti

Yksityisvastaanotto, Helsinki

Hannu Säävälä

- Luennoitsija
- Psykiatrian erikoislääkäri, psykoanalyttikko, perhepsykoterapeutti

Yksityisvastaanotto, Oulu

Jaana Lähteensuo

- Luennoitsija
- TM, Psykoanalyttinen yksilö- ja paripsykoterapeutti

Yksityisvastaanotto, Tampere

Aleksi Tilli

- Tapahtuman kuvaaja
- Tapahtumaelokuvien arviointityöryhmän jäsen
- Medianomi AMK, tietokirjailija

Suhteessa Oy

Kuva: Aino Aavaluoma

Kevyesti keskellä päivää

- Tapahtuman house band

Jouni Aavaluoma (rummut)
 Mirja Aittamo (laulu)
 Mikko Löyttyniemi (kitara)
 Arja Kalistaja-Tikka (laulu)
 Erkki Kärkkäinen (laulu)
 Anssi Petas (koskettimet)
 Selja Raudas (saksofonit)
 Sami Järvinen (basso)
 Mikko Joenpolvi (äänet)

Kenen puoleen käännyn, kun tarvitsen rakkautta haavojeni hoitoon?

Vielä jokin aika sitten ihmettelimme sitä, miten psykoterapiaistuntojen toteuttaminen videoyhteydellä valtaa alaa. Se on jo menneen talven lumia, sillä ilmassa on nyt jotain paljon hämmäntävämpää ja kiinnostavampaa.

Hannu Säävälä

Tekoälyn (AI, Artificial Intelligence) ja erityisesti sen generatiivisen muodon (GAI, Generative Artificial Intelligence) luomat chatbotit ja niiden tuottamat robottikeskustelut saavat hämmennyksemme terapeutin kanssa käymisen tulevaisuudesta aivan uudelle tasolle (Hyvärinen, 2026, Lilja, 2026).

Olemme jo tottuneet vaikkapa nettiostoksia tehdessämme chatbot-keskusteluihin, joissa saamme inhimilliseltä vaikuttavan vuorovaikutteisen kontaktin tietokoneen luomaan hahmoon. Katsoin vastikään rautakaupan nettisivustoa, jolla 'Jaana' ilmaantui eteeni todeten ystävällisesti puhukuplassaan: "Hei! Voinko auttaa tuotteiden valintaan tai verkkokaupasta tilaamiseen liittyen? Olen täällä sinua varten." Kuinka mukavalta tuntuikaan, kun tekstin viereen tuli pieni kuva mukavaloisesta naisesta, joka on ihan 'minua varten'. Ja asiakin hoitui siinä sivussa. Uskoakseni Jaana ei todellakaan ollut paikalla varhain sunnuntaiaamuna, kun koneettani näpläsin ja tätä kirjoitin.

Helsingin Sanomat kyseli taannoin lukijoilta heidän kokemuksistaan tekoälyn eli chatbottien kanssa asiointista ja julkaisi sen pohjalta useita artikkeleita (mm. Lappalainen, 2026). Vaikuttaa siltä, että chatbottien sujuvat vastaukset ja niiden kannustava kommentointi koukuttavat jotkut meistä palaamaan ja nauttimaan yhä uudestaan noista koneen ja ihmisen välisistä vuorovaikutus-

tilanteista. Ilmeisesti erityisesti moni yksinäinen, epäonnistumista kokeva tai psyykkisistä ongelmista kärsivä ihminen todellakin innostuu tuollaisesta lempeydestä ja huomaavaisuudesta. Esimerkiksi Luon työryhmä (Luo ym. 2025, Kivikkokangas 2026) havaitsi monen itsehoidosta kiinnostuneen ja netistä apua hakevan nojaavan mielellään vastavuoroiseen kontaktiin generatiivisen tekoälyn kanssa. Generatiivinen tarkoittaa tuossa yhteydessä sitä, että tekoälyn luomat vastaukset eivät ole vain aiemmasta tiedosta koottuja yhteenvetoja, vaan kootun tiedon pohjalta rakentuvia uutta luovia luomuksia (Hyvärinen, 2026).

Spike Jonzen 13 vuotta sitten ohjaama elokuva Her kuvaa mielenkiintoisella tavalla tekoälyn tuottamia mahdollisuuksia ja haasteita. Elokuvasa vastikään eronnut, yksinäistä arkea elävä päähenkilö Theodore (Joaquin Phoenix) tutustuu tietokoneensa kautta 'Samant-

haan' (Scarlett Johansson), joka on pitkälle jalostettu ohjelmisto (Operating System, OS) eli tekoälyn luoma chatbot-hahmo. Samantha on tietokoneohjelman tuottama ihmisen kaltainen inhimilliseltä vaikuttava ääni, joka ei näyntydy elokuvan missään vaiheessa konkreettisenä hahmona edes tietokoneen ruudulla. Samantha on kuitenkin niin oivallisesti rakennettu keskusteluvirtuosi, että Theodore on myyty mies. Inhimillinen kontakti on niin vahva, että hän rakastuu Samanthaan.

Jonzen elokuvan ilmestyessä vuonna 2013 oli helppo ajatella, että joskus tulevaisuudessa jossain päin maailmaa jollekulle voisi tapahtua noin. Nyt joudumme kysymään, että joko itse asiassa olemme siellä – tässä ja nyt? Esimerkiksi Psykoanalyttinen psykoterapia -lehden Tekoäly ja ruumiillisuus -teemanumerossa (Lilja, 2026) kirjoittajat tuovat Anna Liljan johdolla tuon hätkähdyttävän ja kiinnostavan todellisuuden

nähtäväksemme.

Haastattelin tätä juttuani varten tekoälystä innostunutta psykiatrikollegaani, joka käyttää säännöllisesti kahta tekoälyä – Clauden ja ChatGPT:n ilmaisversioita (Säävälä, 2026). Hän kuvasi käyvänsä pitkiä (kirjoitettuja) keskusteluja niiden kanssa mm. harrastuksistaan ja kiinnostuksen kohteistaan. Varsinkin ChatGPT:n generatiivinen tekoäly on kahdessa mielessä hämmäntävä, sillä se muistaa kaverini mukaan palveluun kirjautuneen ihmisen kanssa käydyt aiemmat keskustelut ja keskustelut voi käydä sen kanssa myös puhuen. Tosin tekoälyn luoma puhe on hänen mukaansa vielä 'konemaista'.

Teija Nissinen ja Anna Lilja (Nissinen & Lilja 2026) keskustelivat artikkeliaan varten (kirjoittamalla) ChatGPT:n generatiivisen tekoälyn kanssa ja toteavat: "Vastausten 'kognitiivinen' sisältö saa helposti tuntumaan siltä, että tekoälyllä on jopa jonkinlainen itsetietoisuus siitä, ettei ole ihminen vaan kone" ja "Täytyy toistuvasti muistuttaa itseään siitä, että toisella puolella ei ole 'kukaan' eikä 'mikään'". Tekoälyn heidän pyynnöstään tuottama runollinen 'draama' saa heidät toteamaan: "Huikeaa – ja karmivaa".

Annan ja Teijan (PAPT 22/2026) kokemus ja heidän huomionsa perustuvat vahvasti teknologiseen kehitykseen, mutta on siinä muutakin pohjimisen arvoista. Tuo kokemus perustuu mielestäni myös kykyymme projisoida omia tunnekokemuksiamme toiseen ihmiseen tai 'langan toisessa päässä olevaan' vastapuoleen, jopa koneen tuottamaan 'järkeenkäyvään' tekstiin. Chatbotin mekaaniset vuorosanat eivät saa minussa aikaan kokemusta vuorovaikutuksesta ellen osaa luoda mielikuvituksen avulla vastapuolelle inhimillisiä ominaisuuksia. Kyse on inhimillistämiseen liittyvästä illuusiosta,

jonka luon projektiivisen kykyni avulla vastapuolen eli ohjelmiston rakentajan tekemien kielimallien luomalle perustukselle. Koska käytämme samaa kykyä myös kohdatessamme eläviä ihmisiä, voidaan kysyä, että onko tuolla erolla kontaktia hakevalle ihmiselle kovinkaan suurta merkitystä?

Projektiivisuuteen perustuva illuusio on mielestäni myös rakastumisen taustalla, sillä kun ihastumme tai rakastumme, luomamme kuva toisesta ihmisestä on vahvasti mielikuviemme luomus. Kuva tuosta ihmisestä on oma luomuksemme eikä vastaa todellisuutta, sillä kuten tiedämme, kaikissa seurustelusuhteissa ilmenee jossain vaiheessa pienempiä tai isompia kriisejä, kun toinen ei olekaan niin täydellinen ja sopiva kuin alussa tuli uskoteltua itselle. Chatbottien vahvuudeksi sanotaan heidän loputonta kärsivällisyyttään ja toisen tarpeille omistautumista. Loputon ystävällisyys ja tarjolla olo voisi johtaa täydellisen (keskustelu) kumppanin löytymiseen ja lopulta rakastumiseen. Kun me puhumme analyysissä ja psykoterapiassa transferenssirakkaudesta, kyse on ainakin osittain samasta ilmiöstä: terapeutti

omistautuu positiivista transferenssia rakentaessaan potilaan tarpeille ja niiden tutkimiselle. Chatbotilla näyttää joissain tilanteissa olevan kykyä samaan pyyteettömyyteen (terapeuttiseen) rakkauteen. Siksi joudumme kysymään, keneltä hädässä oleva kanssaihminen saakaan sen rakkauden, jota hän tarvitsee? Elokuvasssa 'Her' Theodore rakastui Samanthaan juuri siksi, että Samantha oli yhä uudestaan täysin Theororin palveluksessa. Olisinko minä psykoanalyttikonä kyennyt parempaan eli rakastamaan Theodorea terapeutisesti enemmän?

Her on kyllä scifi-leffa, mutta itse asiassa se kuvaa myös arkiseen elämäämme tunkevaa todellisuutta, kun tekoäly on multistamassa chatbottien kyvyn vastata yhteydenkaipuseemme. Theodoren ja Samantha tarina on myös huumavaan kauris ja raastava kuvaus rakkaudesta, kuten hyvillä tarinoilla on tapana olla. Toki se on samalla myös hämmentävän pelottava ja pelottavuudessaan kiehtova.

Kun Wilfred Bion (1967) kirjoitti noin 60 vuotta sitten, että psykoanalyttikon ja psykoterapeutin on syytä mennä potilaansa kanssa kohtaamiseen 'ilman muistia ja halua', hän

korosti sitä, että meidän tulee jättää oma persoonamme sivuun ja antautua täysin potilaan prosessin vietäväksi. Tätä olemme pitäneet ohjenuoranamme siitä lähtien, mutta nyt mieleen hiipii epäily, että olemmeko tulleet päinvastaisen ongelman äärelle? Chatbotit ovat ehkä vielä meitäkin parempia halun sivuun sysäämisessä. Ne ovat kykeneviä antautumaan täysin keskustelukumppaninsa halun vietäväksi toisin kuin me inhimillisistä heikkouksista kärsivät psykoanalyttikot ja psykoterapeutit. Onko siis niin, että koska meidän pitää jotenkin osoittaa paremmuutemme tekoälyn tuottamaan chatbottiin verrattuna, ainoaksi keinoksemme jää hylätä Bion ja todeta, että me sentään haluamme jotakin? Muistihan chatbotit ovat jo meiltä omineet itselleen.

Tervetuloa kanssamme ihmettelemään maailmanmenoa, työtämme ja elämäämme.

Lähteet:

Bion, W (1967). Notes on memory and desire. The Psychoanalytic Forum., Vol 2(3).

Hyvärinen, J (2026). Generatiivinen tekoäly – mitä se on ja mihin se kykenee? Tekoälyinfo, Oppaat.

<https://tekoalyinfo.fi/generatiivinen-tekoaly/> (Ladattu 20.6.2026)

Kivikkokangas, S (2026). Mitä jokaisen psykoterapeutin tulisi tietää tekoälystä? Essee toimijuudesta, toiseudesta ja kysymyksestä "kuka siellä on?" Teemanumero: Tekoäly ja ruumiillisuus. Psykoanalyttinen psykoterapia. Vol 22.

Lappalainen, E (2026). Harhainen cocktail. Helsingin Sanomat, 14.6.2026.

Lilja, A (2026). Tekoäly ja ruumiillisuus, teemanumero. Psykoanalyttinen psykoterapia. Vol 22.

Luo, X, Ghost, S, Tilley, JL, Besada, P, Wang & Xiang, Y (2025). "Shaping ChatGPT into my Digital Therapist": A Thematic analysis of social media discourse on using generative artificial intelligence for mental health. Digital Health, vol 11, s. 1–13. <https://doi.org/10.1177/20552076251351088>

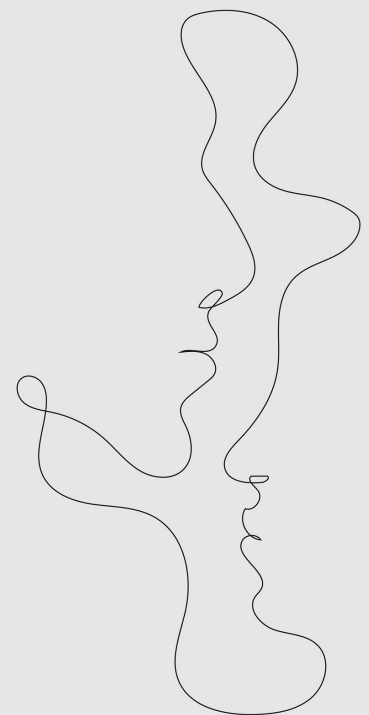
Nissinen, T & Lilja, A (2026). Keskusteluja tekoälyn kanssa. Teemanumero: Tekoäly ja ruumiillisuus. Psykoanalyttinen psykoterapia. Vol 22.

Säävälä, H (2026). Psykiatri MKn haastattelu 3.6.2026.

Fantasian, nostalgian ja eskapismien leffahylly

Seminaarissa nähtyjien elokuvien lisäksi suosittelemme seuraavia elokuvia:

- Cinema Paradiso (Giuseppe Tornatore 1988)
- Hiljaiset sillat (Clint Eastwood 1995)
- Amélie (Jean-Pierre Jeunet 2001)
- Pan's Labyrinth (Guillermo del Toro 2006)
- Mr. Nobody (Jaco Van Dormael 2009)
- Midnight in Paris (Woody Allen 2011)
- Walter Mittyn ihmeellinen elämä (Ben Stiller 2013)
- Anomalisa (Duke Johnson & Charlie Kaufman 2015)
- The shape of water (Guillermo del Toro 2017)
- Pakoja ja haaveita (Kaisa El Ramly 2023)

Taistelu vääjäämätöntä vastaan

Camille Laurensin romaaniin perustuva, Safy Nebboun elokuva "Olen kuka haluat" on kertomus ikääntymisen ja päättynneiden suhteiden herättämien tunteiden pakenemisesta fantasiamaailmaan. Se on myös monikerroksinen tarina kostosta ja häikäilemättömästä toisen tunteilla leikkimisestä.

Sanna Aavaluoma

Elokuvan edetessä todellisuuden, virtuaalisuuden ja fantasian rajat sekoittuvat luoden yhdistelmän psykologista melodraamaa, romantiikkaa ja trilleriä.

Elokuvan eri maissa saamat nimet virittävät tarkastelemaan Clairen tarinaa hieman eri näkökulmista. Elokuvan alkuperäinen nimi on *Celle que vous croyez* (Se, joksi minua luulette). Englanninkielinen versio julkaistiin nimellä *Who You Think I Am* (Kuka luulet minun olevan). Ruotsalaiset antoivat elokuvalle nimen *Inte du tror* (En se, joka luulet/uskot) ja Suomessa se sai nimen *Olen kuka haluat*. Kaikki nimikkeet kuvaavat hyvin tarinaa ja kertovat miellyttämisen halusta, tarpeesta pysyä tuntemattomana, huijaamisen herättämästä mielihyvästä, ihailluksi tulon tarpeesta sekä pyrkimyksestä hallita muita.

Jätetty vaimo

50 ikävuoden ylittäneen Clairen elämä näytti menestyksekkäältä. Hän toimi yliopistolla ranskan kielen professorina, hänellä oli yli 20 vuotta kestänyt avioliitto ja kaksi poikaa. Kun Clairen mies, Gilles rakastui 24-vuotiaaseen nuoreen naiseen ja halusi aloittaa uuden elämän hänen kanssaan, Clairen elämä romahti. Kommentti "Kestän kuoleman, mutta en hylätyksi tulemista" kertoo oleellisen Clairesta, jolle yksin jääminen on kuolemaa pahempaa.

Seksisuhde lohtuna

Claire on löytänyt lohdukseen nuoren miehen, jonka kanssa hänellä on kiihkeää seksiä. Ludo ei kuitenkaan sitoudu suhteeseen Clairen toivomalla tavalla. Hän ohittaa Clairen pettymyksen toteamalla tämän olevan liian vanha murjottamaan. Hän kysyy aikooko Claire esitellä hänet lapsilleen, mutta toteaa samassa lauseessa, että voisi olla heidän veljensä. Nämä Ludon huumorin varjolla esittämät kommentit osuvat Clairen kipeään kohtaan, sillä tässä suhteessa Claire on voinut hetkeksi unohtaa ikänsä ja yksinäisyytensä. "Palaillaan" toteaa Ludo jäädessään yhteisestä takista pois. Ludo ei palaa, eikä enää vastaa Clairen puheluihin. Toinen hylkääminen syökee Clairen entistä syvemmälle elämän realiteetteihin ja niiltä entistä maanisempaan suojautumiseen.

Virtuaalisuhde pakona

Claire synnyttää itsensä Facebookiin 24-vuotiaana muodin

alalla toimivana Clarana. Hän pyytää ystäväkseen Ludon ystävää Alexia päästäkseen Ludon jäljille. Hän antaa Claralle sukulaistytönsä kasvot ja lähettää Alexille videoita "itsestään". Lisääntyvät puhelut, viestit ja puhelinseksi saa Alexin ihastumaan Claraan ja Clairen kouttumaan Alexilta saamaansa ihailuun.

Claire toteaa sosiaalisen median itselleen sekä haaksirikoksi että pelastusveneeksi. "Ajellehdimme virtuaaliaalloilla. Se pieni vihreä valo kertoo, että toinenkin on linjoilla, oman ruutunsa äärellä, se on lohduttavaa" ajattelee yksinäisyyttä pelkäävä Claire. Lapset pitävät Clairen kiinni todellisuudessa. Heidän ollessa isällään Claire antaa itselleen periksi, hän alkaa olla enemmän Clara kuin Claire.

Kun Alex haluaa tavata Claran, Claire ymmärtää leikin tulleen tiensä päähän. Hän "tunnustaa" Alexille olevansa parisuhteessa mustasukkaisen Gillesin kanssa ja lopulta

kertoo tämän kosineen häntä. Antaessaan "poikaystävälleen" entisen miehensä nimen Claire paljastaa yhä kaipaavansa häntä. Alex poistaa someprofiilinsa eikä Claire saa häneen enää yhteyttä. Kolmas hylkäys kirvoittaa Clairen kirjoittamaan suhteestaan Alexiin uuden version, jonka hän vie psykoterapeutilleen luettavaksi.

Fantasiasuhde defenssinä

Aiemmin Claire puolusteli valheellista identiteettiään sillä, ettei Alex olisi hyväksynyt häntä kaverikseen, mikäli hän olisi pyytänyt sitä omana itsenään, naisena, jolla on roikkuvat luomet ja valju iho. Kirjoittamassaan versiossa realiteeteilla ei ole väliä. Siinä Alex ja Claire ovat rakastavaisia. Claire kertoo Alexille elämästään osittaisen totuuden.

Todellisuudessa rakastuneesta ystävästään huolestunut Ludo kertoo Clairelle Alexin tehneen itsemurhan jonkun somepsykoopaatin vuoksi. Suojaukset pettävät ja totuuden on tultava esiin. Kirjansa tarinassa Claire järjestää tilanteen, jossa Alex löytää Claran puhelimen, jossa on heidän viestiketjuna sekä tietokoneen, joka paljastaa molempien naisten profiilit. Totuuden tietävä Alex lähestyy katukahvilassa Clairea, joka perääntyy katso-matta taakseen ja jää auton alle. Clairen mukana utopistinen unelma kuolee. Claire päätyy psykiatriseen sairaalaan tohtori Bormansin hoitoon.

Psykoterapiasuhde totuudellisuuteen kutsuvana

Kehyskertomuksena koko tarinalle toimii Clairen psykoterapia. Hänen oma psykoterapeuttinsa on saanut aivo-verenkiertohäiriön ja Claire on ohjautunut tämän kollegalle, tohtori Bormansille. Elokuvakritiikeissä sfinksinä kuvattu Bormans on tarkkanäköinen, ammatilliset rajat säilyttävä mutta empaattinen. Usein psykoterapiasuhteen alussa oleellinen on olemassa, vaikka sitä

ei vielä ymmärrettä. ”Ette ole sellainen kuin kuvittelin” sanoo Claire ensimmäisellä tapaamisella uudelle psykoterapeutilleen kuin esitellen katsojalle itsensä ja tarinansa ytimen. Uuden psykoterapiasuhteen luominen on haasteellista. Claire epäilee voiko uusi psykoterapeutti ymmärtää häntä kuten oma tuttu psykoterapeutti on ymmärtänyt. Pitääkö kaikki aloittaa alusta? 20 vuoden kokemuksella Tohtori Bormans rauhoittaa Clairea toteamalla muutoksen voivan olla myös hyväksi. Kertomalla itsestään uudelle ihmiselle, asioita voi tarkastella uudesta näkökulmasta.

Bormansin kysymykset ja tulkinnat auttavat Clairea tavoittamaan ja sanoittamaan omaa totuuttaan. Claire haastaa psykoterapeuttiaan ja esittää tälle henkilökohtaisia kysymyksiä, mutta tämä säilyttää ammatillisen, turvallisen etäisyyden eikä paljasta henkilökohtaisia maailmaansa.

B: Eikö teitä häirinnyt se, että väärä kuva sai Alexin ajattelemaan jotakuta muuta kuin Clairea?

C: Ei lainkaan, ajatukset ja ääni olivat minun. Aloin olla enemmän Clara kuin Claire.

B: Haluatte olla nuori ja kaunis. C: Jos olisin puhunut totta, Alex ei olisi halunnut tutustua minunlaiseeni naiseen. Haluan olla ihailtu ja sievä.

C: Kertomukseni kiihotti teitä. Ettekö ole maanneet potilaita ne kanssa?

B: Claire, on tietyt rajat.

B: Mistä saitte sen videon? Tämä ei ole kuulustelu, enkä voi auttaa, jos ette puhu totta. C: Hitto, menköön, tästä te riemastutte. Videossa on sukulaistytöni Katja.

B. Kiellätte itseltänne onnen kuvitelmissakin. On kuin haluaisitte satuttaa itseänne. Jälleen kerran. Yhä uudelleen. Kuka teitä satutti, Claire?

Onko Claire autettavissa?

Tohtori Bormans menee tapaamaan Ludoa ja saa kuulla Alexin olevan elossa. Ludo oli keksinyt hänen kuolemansa, jotta Claire jättäisi tämän rauhaan. Bormans haluaa vapauttaa yhdeksän kuukautta psykiatrisessa hoidossa olleen

Clairen syyllisyydestä, jota tämä kantaa A-lexin itsemurhasta. Mitä Claire tekee saamallaan tiedolla? Hän ottaa esiin Claran käyttämän kännykän...

Artikkelissaan *The aim of psychoanalysis* Money-Kyrle (1971) kuvaa psykoanalyysin päämääräksi auttaa potilasta ymmärtämään ja selviytymään siitä, mitä hän jo tietää: mikään hyvä tai paha ei kestä loputomiin. Hyvän sisäistyminen mahdollistaa sen muistamisen ja menetyksen suremisen. Ilman muistia ei ole suremista eikä ilman suremista ole muistia. Suotuisan kehityksen myötä hyvä sisäistyy ja syntyy kyky muistaa koettua hyvää rakkautella. Mitä vahvempi hyvän muisto on, sen helpompi lapsen on hyväksyä vanhempien välinen rakkaus hyvän mahdollistajana sekä hyväksyä ajan rajallisuus ja lopulta vääjäämätön kuolema. Claire ei voi surra menetystä eikä hyväksyä omaa ikääntymistään. Suremisen sijaan hän etsii korvikkeita ja taistelee vääjäämätöntä vastaan. Tahdin kiihtyessä myös pudotukset todellisuuteen tapahtuvat korkeammalta ja hy-

väksymisen sijaan mielen suojat romahtavat.

Clairen kuviteltu toipuminen tulevaisuudessa voi tapahtua monella tavalla. Mikäli hänen psykoterapeuttinsa toipuu ja palaa töihin, kaiken tapahtuneen ymmärtäminen ja menetysten sureminen voi jatkua yhteistyössä hänen kanssaan. Mikäli psykoterapeutti ei palaa työelämäänsä, Clairen tulee surra myös psykoterapeutin menetys – toivottavasti sisäistetyin hyvän turvin. Kun päättäneestä suhteesta muodostuu kannatteleva muisto, voi mahdollisen uuden psykoterapeutin kanssa alkaa rakentaa uutta yhteistyösuhdetta, ei vain pakollista korviketta sietämättömään oloon. Kenties Claire voi löytää rakkaussuhteen, jossa hän voi olla oma todellinen itsensä.

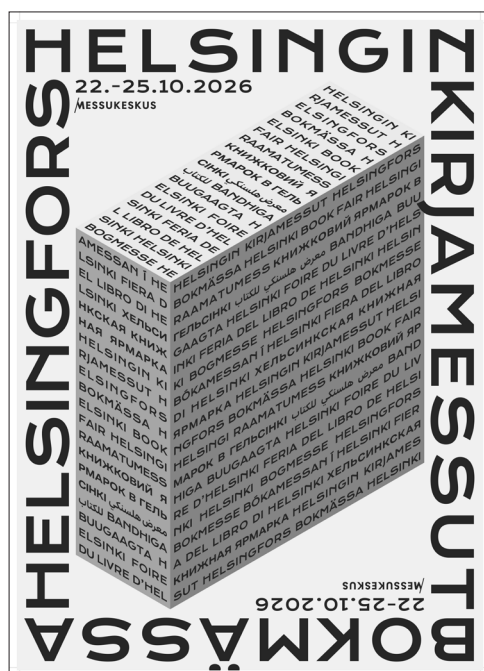
Lähteet:

Money-Kyrle R (1971). *The Aim of Psychoanalysis*. *The International Journal of Psychoanalysis*. (52):103-106

Helsingin kirjamessut

- Olemme mukana Helsingin kirjamesseilla Helsingin Messukeskuksessa 22.–25.10.2026. Löydät osastomme 7h130 Espalanadi-lavan läheltä.
- Duodecimin palkitsema lääketieteen toimittaja Vuokko Sipponen keskustelee Sannan kanssa Suhteessa Elävät Kuvat -kirjasarjan kolmannesta osasta ”Elämäni elokuvat” Arabia-lavalla torstaina 22.10. klo 11.30–12.00.

Tervetuloa tutustumaan tuotteisiimme, keskustelemaan kanssamme ja hankkimaan niin kovat kuin pehmeät paketit vaikkapa jouluksi! Voit voittaa kirjamessuliput kahdelle osallistumalla FB-sivullamme olevaan arvontaan messukuun alussa! Liput oikeuttavat sisäänkäyntiin messuille yhtenä päivänä.

”

Jaana Lähteensuo:

Olisiko meistä voinut tulla pari?” Ajatusleikki yhteisestä elämästä menneisyyteen jääneen ihmisen kanssa lienee monille tuttu. Viipyily vaihtoehtoisissa maailmoissa on mielen vapautta ja ihmisen etuoi-keus. Kun mielikuvitus lähtee lentoon, vaihtoehtoinen elämäntarina rakentuu kuin huomaamatta.

Menneisyyteen suuntautuva kuvittelu on haikeansuloista. Kuvitellessani sitä, mitä ei voi enää milloinkaan olla muualla kuin mielessäni, kellun ajan virrassa ja tunnistan samalla realiteettien vastaan-sanomattoman voiman.

Menetetty rakkaus on suloinen uudelleen löydettyinä

Celine Songin elokuva *Past lives* käynnistyy baaritiskin ääreltä. Eletään aamuyön tunteja. Nainen ja kaksi miestä valvovat hillitysti keskustellen. Kohtaus toimii alkunäytöksenä elokuvalle, joka pohtii hengityksen kaltaisella luonnollisuudella vapauteen, valintoihin ja luopumiseen liittyviä suuria kysymyksiä.

Jaana Lähteensuo

Samalla elokuva saa sydämen lyömään entistä vahvemmin yhdessä päähenkilöidensä Na-Youngin (Greta Lee), Hae-Sungin (Teo Yoo) ja Art-hurin (John Margo) kanssa.

Keitä nämä kolme ovat toisilleen? Ohjaaja-käsikirjoittaja Celine Songin osittain omaelämäkerrallinen elokuva vastaa kysymykseen moniulotteisesti. Ovatko ulkoisilta piirteiltään aasialaiset nainen ja mies yhdessä vai onko seurueen keskellä istuva nainen sittenkin pari valkoihoisen miehen kanssa? Samalla elokuva saa pohtimaan parisuhteen syntymisen salaisuutta. Kenet ihminen voi kokea elämänsä rakkaudeksi?

Siirtolaisuus

Elokuvan päähenkilö on Etelä-Koreassa syntynyt näyttelijä. Hänen ollessaan 12-vuotias perhe muuttaa Kanadaan. Muuttolaatikoita pakatessa vanhempien soittimessa soi Leonard Cohenin kappale. Monien siirtolaisten tavoin vanhemmat lähtevät tavoittelemaan uusia mahdollisuuksia maanosasta, jonka kulttuurisia vaikutteita Nobel-palkinnosta haaveileva Na-Young on imenyt itseensä pienestä lähtien. Vanhempien asennoitumista siirtolaisuutta kohtaan luonnehtii äidin sanat: ”Kun luopuu, saa jotakin muuta.” Ennen muuttoa Na-Young pääsee treffeille.

Na-Young on palavasti ra-

kastunut luokkatoveriinsa Hae-Sungiin, ja tunne on molemmipuolinen. He jakavat koulumatkan, yhteisen pulpetin ja kiinnostuksen opiskelua kohtaan. He pääsevät treffeille patsaspuistoon äitiensä suojeluksessa. Siellä he uppoutuvat yhteiseen kiipeilyyn, nauruun ja toistensa katseisiin. Esiteinien jakamassa hetkessä on ajattomuuden tuntu. Sitten tulee päivä, jolloin he lähtevät tutussa risteyksessä lopullisesti eri suuntiin. Na-Young lähtee Kanadaan, hänen nimensä muuttuu Noraksi eivätkä he jaa enää samaa maantieteellistä paikkaa.

Soul, New York ja 8000 elämää

Past Lives etenee kolmessa aikatasossa. Lapsuuden jälkeen katsoja tapaa Noran ja Hae-Sungin 24-vuotiaina. Nuorten aikuisten tavoin kysymykset ammatin- ja parinvalinnasta ovat heille ajankohtaisia. Nora on muuttanut Kanadasta New Yorkiin. Tässä elämänvaiheessa hänen katseensa kääntyy kohti synnyinmaata ja hän etsii somen avulla vanhoja ystäviään. Hae-Sungin on etsinyt häntä. Alkaa yhteydenpito, joka on täynnä malttamatonta odotus-

ta toisen tapaamisesta ja pitkiä keskusteluja.

Elokuvasa viitataan buddhalaiseen käsitteeseen inyeon. Inyeon liittyy ajatukseen jälleensyntymisestä. Se merkitsee aikaisemmissa elämissä tapahtuneiden kohtaamisten kerryttämää yhteyttä erityisesti ihmisten välillä. Mikäli ihmiset solmivat avioliiton, heidän välillään on inyeonia 8000 elämän ajalta. Puhumalla inyeonista Nora ja Hae-Sung voivat jälkikäteen työstää sitä, mikä yhteydenpidon myötä käy ilmi: heillä on enemmän siteitä nykyisiin elämänpiireihinsä kuin toisiinsa. Noran kysyessä, milloin Hae-Sung pääsisi hänen luokseen, tämä vastaa lähtevänsä ensin Kiinaan. Hae-Sungin kysyessä, voisiko Nora tulla Souliin, tämä vastaa haluavansa asettua New Yorkiin. Tunnusteluista huolimatta Soul ja New York jäävät eri puolille maapalloa. Noran ja Hae-Sungin välillä on ainutlaatuinen yhteys, muttei riittävästi inyeonia.

Aikaisempien rakkauksien merkitys parinvalinnalle

Ihminen valitsee itselleen kumppanin syistä, jotka jäävät ulkopuolisille usein salaisuudeksi.

Syyt jäävät salaisuudeksi jossain määrin myös ihmiselle itselleen, sillä tietoisten syiden lisäksi parinvalintaan vaikuttavat tiedostamattomat tekijät. Psykoanalyitikko Pentti Ikonen valaisee asiaa: ”Ihmisen tiedostamattomassa tajunnassa oleva kuva siitä, millaisen hän toivoo rakastettunsa olevan, koostuu niiden ihmisten todellisista tai kuvitelluista piirteistä, joita hän on voinut tai on kuvitellut vovansa rakastaa. Näiden ihmisten joukossa ensimmäisinä ovat hänen vanhempansa.”

Toisinaan ihmiset kuvaavat rakastumisen kokemusta kotiin tulemisena. Ilmaus tavoittaa osuvasti sen, mitä rakastumisessa tapahtuu psykologisesti. Aiemmat rakkauden ja ystävyyden muodot, joista osa on elänyt mielessä vain tiedostamattomina toiveina, yhdistyvät. Rakkauden kokemus on sitä voimakkaampi ja eheytävämpi, mitä useammat aiemmat rakkauden ja ystävyyden muodot yhdistyvät. Mikäli kokemukseen liittyy myös vastakaipun saaminen eroottisille toiveille, on kokemus entistä syvempi. Näin rakkaus rakastettua kohtaan voi tarjota yhteyden myös kätkeytyihin, kaivattuihin ja kiellettyi-

hin itsen puoliin. Rakastaessaan on enemmän kotona itsessään.

Valinnan vapaudesta

Elokuvan kolmas aikataso on nykyisyys. Hae-Sung tapaa Noran New Yorkissa. Edellisen kerran he ovat olleet samassa paikassa samaan aikaan lapsuudessa. Edellisestä etäkohtaamisestakin on aikaa 12 vuotta. Nora on avioitunut ja asuu pienessä asunnossa toisen kirjailijan Arthurin kanssa. Hae-Sungin seurustelu on tauolla. Tavatessaan pitkän ajan jälkeen Nora ja Hae-Sung löytävät nopeasti keskinäisen yhteyden ja avoimuuden. Arthurin osaksi jää epävarmuuden ja ulkopuolisuuden tunteet.

Vierailun aikana Hae-Sung ja Nora kiertelivät ikonista kaupunkia. He astuvat myös

lautalle ja menevät katsomaan Vapauden patsasta. Käynti tuntuu merkityksellisemmältä kuin tavallinen turistikäynti. Noran vanhemmat rakastivat paitsi tyttäriään ja kirjallisuutta myös pohjoisamerikkalaista kulttuuria ja sen tarjoamia mahdollisuuksia. He lähtivät kohti kaukana loistavaa soihtua ja jättivät Korean taakseen. Lautan lipussa patsaan taakse Nora sanoo: ”Nyt se kääntää meille selkänsä.” Sisimpään painuneet aiemmat rakkaudet rajaavat Noran – niin kuin kenen tahansa muunkin – valinnanvapautta. Korealaisen miehen sijaan Nora valitsee kumppanikseen amerikanjuutalaisen Arthurin.

Yhteys toiseen ja itseen

Hae-Sung on vaalinut Noran kuvaa sydämessään pit-

källe aikuisuuteen saakka. Kohdatessaan rakkaudessaan parisuhteessa elävän 36-vuotiaan Noran New Yorkissa, hän on valmis luopumaan tästä, vaikka se tuntuu kipeältä. Hän ymmärtää Noran olevan hänelle aina se, joka lähtee pois. Nora auttaa Hae-Sungia kohtaamaan nykyiset realiteetit ja kertaa lähtöään Koreasta sanomalla: ”12-vuotiaasta tyttöä ei ole täällä, jätin hänet sinun luoksesi.” Ensirakkaus säilyy sielussa ja taittaa kivun haikeudeksi. Luopuminen vapauttaa etsimään uusia rakkauksia.

Hae-Sungin lähdettyä Nora kävelee kotikadullaan loputtoman tuntuista matkaa Arthurin luokse. Arthurin sylissä hän puhkeaa itkuun. Mitä Nora itkee? Ehkä hän itkee sitä, miten

eläviksi kaukainen synnyinmaa ja lapsuusmuistot muuttuivat Hae-Sungin seurassa. Ehkä hän itkee ensirakkautensa päättymistä ensimmäistä kertaa nyt, 36-vuotiaana. Ehkä hän itkee yhteyttä siihen pikkutyttöön, joka oli kerran. Menneisyydestä tulee elävää. Sisäinen elävyys ja cheys lisääntyy.

Lähteet:

Pentti Ikonen (2004), Pieni tutkielma rakkaudesta. – Psykoanalyttisia tutkimuksia 2. Nuorisopsykoterapiasäätiö. Yliopistopaino. Helsinki.

Garrett Borns ja Thomas James Schleiter (2014), sanoitus kappaleeseen ”Past Lives”.

SUHTEESSA-puodit

Kotisivujemme Puoti-verkkokaupasta löydät kaikki kirjamme, seminaarituotteemme ja tapahtumien välillä varastossa olevat uniikit villasukat. Puodissa voit myös ostaa seuraavan Suhteessa Elävät Kuvat -seminaarin itsellesi, itsellesi ja ystävällesi tai työryhmällesi. Pieni kirjapuoti matkustaa mukana tilauskoulutuksissa ja seminaareissa. Seminaaripuodista saat kaikki tuotteet edullisesti ilman postikuluja.

SEMINAARIPUODISTA ERIKOISHINTAAN

Tornadon kohtaaminen	15 €
Muistisairaän läheisen kirja	5 €
Jotta minua ei unohdettaisi	15 €
Kunnes kuolema meidät eriyttää	20 €
Muistisairaän psykoterapeuttinen hoito ja hoiva	25 €
Kirjoituksia Suhteessa Olost	20 €
Elämä SuhteelliSeksi. Kirjoituksia psykoseksuaalisuudesta	25 €
Blogikirjat yhdessä	40 €
PariTila Parisuhteen psykoanalyttinen ymmärtäminen ja hoito	25 €
Asikkala suomalaisessa elokuvassa	30 €
Pari- ja perhesuhteet elokuvissa I	30 €
Pari- ja perhesuhteet elokuvissa II	30 €
Osat I ja II yhdessä	55 €
Suhteessa Elävät Kuvat -palapeli	30 €
Suhteessa Elävät Kuvat -kassi	10 €
Suhteessa Sateenvarjo	20 €
Postikortit	1 €
Tapahtumajulisteet	5 €
Suhteessa-sukat aikuisille	25 €
lapsille	10-15 €
Suhteessa Muistikirja + kynä	7 €
Seminaarilehdet 2018, 2019, 2022, 2023, 2024, 2025	2 € kpl, 10 € kaikki 6 lehteä

”

Aliina Aavaluoma:

Fantasia, nostalgia ja eskapismi edustavat kaikki jotain arkea ja nykyhetkeä suurempaa, joka ei kuitenkaan ole todellista. Fantasia on unelmia, rajattomia mahdollisuuksia ja haaveita jostain, joka ei ehkä koskaan voi olla totta. Nostalgia on jotain, mitä emme saa enää takaisin, jotain, mitä ei ehkä koskaan ollutkaan aivan sellaisenaan. Eskapismi kulkee näiden kanssa käsikädessä luoden meille mahdollisuuden irtautua arjesta, matkata jonnekin muualle.

Vaikka itse olenkin sitä mieltä, että hetkessä eläminen ja arjesta nauttiminen on keskeistä ja elintärkeää, on myös ratkaisevaa, että meillä on mahdollisuus hengähdystaukoihin arjen ulkopuolella.

Haaveilu, muistelu tai ihan vaan hetkeksi oman elämän unohtaminen ja toiseen maailmaan ajatusten siirtäminen esimerkiksi elokuvien kautta antaa meille myös näkökulmaa tarkastella omaa elämääme toisesta kulmasta. Se antaa meille mahdollisuuden arvostaa myös omaa arkea sellaisenaan ja nauttia siitä, että voimme elää ihan tavallista elämää.

Fantasiat todellisuuden vastakohtana vai sen kohtaamisen mahdollistajana

Tyttö kuunsillalta tarjoaa paljon aineksia tarkastella fantasiaa, nostalgiaa ja eskapismia kokemuksellisenä olemisen tilana, joka tuo helpotusta sisäisen todellisuuden ja ulkoisten realiteettien väliseen jännitteeseen. ”Entä jos” konkreettisena kysymyksenasetteluna voi tuntua mahdottomalta tai liian vaaralliselta suhteessa ulkoiseen todellisuuteen.

Riitta Lindqvist

Fantasiat ja mielikuvat voivat muodostaa ulkoisen todellisuuden ja sisäisen maailman väliin eräänlaisen välitilan, jossa ihminen voi saada mahdollisuuden hetkellisesti vapautua arjen ja todellisuuden rajoituksista. Hän voi kokea uudenlaista suhdetta itseensä, toisiin ja ulkoiseen todellisuuteen sekä pitää yllä toivoa. Hän voi saada mahdollisuuden kokeilla, kuvitella, muistella, toivoa ja jopa korjata mielessä jotakin keskeneräistä. Lähestyn fantasiaa, nostalgiaa ja eskapismia siten, ettei niitä tarvitse jyrkästi erotella tai jakaa ”hyvään” tai ”pahaan”.

Fantasian voi kuitenkin ajatella eroavan eskapismista siinä, millaisena yhteys objektiivisesti havaittuun todellisuuteen säilyy. Fantasia voi lisätä psyykkistä joustavuutta, avata uusia mahdollisuuksia ja mahdollistaa muutoksen. Puolustuksellisenä eskapismina se voi sen sijaan muuttua suljetuksi tilaksi, jossa mitään uutta ei enää synnykään ja vetäytyminen todellisuudesta kaventaa liikkumatilaa. Eskapismi voi olla myös yritys suojata psyykettä, ylläpitää olemassaolon jatkuvuuden kokemusta tai säilyttää yhteys johonkin elävään itsessä silloin, kun todellisuus tuntuu liian kovalta tai rajatulta.

Leikki yhdistetään usein enemmän lapsuuteen kuuluvaksi. Mutta myös aikuiset tar-

vitsevat mahdollisuutta leikkiä, irrottautua arkitodellisuudesta - ilman että se on epäkypsää tai patologista. Psykoanalytikko Donald Winnicott näkee leikin luonnollisena olemisen tapana ja eräänä elämisen perusmuodoista. Leikki mahdollistuu tilassa, jossa ei voi eikä kuulukaan ratkaista, onko jokin täysin totta vai ei. Mm. taiteellinen luominen ja taiteelliset elämykset, rakastuminen, mielikuvitus ja jaetut mielikuvat voivat tarjota tuota tilaa. Tilaa, jossa sisäinen maailma ja ulkoinen todellisuus voisivat tulla lähemmäs toisiaan tai osittain päällekkäinkin ilman, että kummankaan tarvitsee suojautua väistymällä.

Lapselle leikki mahdollistaa aidon itseyden löytämisen sekä sellaisten kokemusten lähestymisen, jotka voivat tuntua liian käsittämättömiltä, jäsenyttämättömiltä tai sietämättömiltä muutoin kohdattaviksi. Leikki ei ole ensisijaisesti selittämistä tai tulkintaa varten, vaan olemista sellaisen äärellä, mikä ei ainakaan vielä ole ajateltavissa, jäsennettävissä tai sanoitettavissa. Kaikelle ei ehkä ole vielä sanoja, eikä aina tarvitsekaan olla. Kun aikuinen kykenee viipymään lapsen kanssa ilman pakottamista ja ilman kiirettä

ymmärtää, tietää, tulkita tai selittää, voi lapsi vähitellen löytää vahvemmin ja aidommin itseään sekä tavan olla suhteessa siihen, jonka kanssa hän muuten jäisi liian yksin selviytymään. Tämä on keskeistä myös psykoterapiassa psykoterapeutin ja potilaan välisessä suhteessa.

Ilman uskallusta ja kykyä leikkiin, haaveiluun ja kuvitteluun ihminen voi menettää myös osan kyvystään olla luova, toiveikas ja elävässä yhteydessä omaan sisäiseen maailmaan ja toiseen. Elokuvan henkilöt liikkuvat nostalgisten muistojen ja kaipausten sekä fantasian ja todellisuuden rajamaastossa. Myös katsoja kutsutaan mukaan alueelle, jossa kaikkea ei tarvitse eikä saakaan tietää varmasti. Kysymys ei olekaan niinkään siitä, mitä todella tapahtui, vaan siitä, mitä merkityksiä kukin tapahtumille antaa. Elokuvaa ei moralisoi fantasiaa tai eskapismia, vaan näyttää niiden erilaiset muodot ja seuraukset suhteissa. Sama ilmiö voi näyttäytyä joko psyykkistä liikettä ja yhteyttä lisäävänä tai ulkoista todellisuutta ja yhteyttä itsen ja toiseen sulkevana vetäytymisenä.

Elokuvassa *Tyttö kuunsillalta* mielikuvat, muistot, haa-

veet ja sisäiset tarinat limittyvät suhteisiin ja vaikuttavat siihen, miten henkilöt kykenevät kokemaan läheisyyttä, kaipuuta toiseen sekä yhteyttä itsen ja toiseen. Todellisuus ei elokuvassa lopulta murskaa fantasiaa, vaan antaa sen elää ja lähestyä ulkoista todellisuutta hienovaraisesti rinnakkain – välillä jännitteitä ja kutkuttavaa jännitystäkin luoden sisäisen ja ulkoisen välisessä vuorovaikutuksessa. Elokuva toivottavasti virittää katsojaa pohtimaan omaa suhdettaan fantasiaan, nostalgiaan ja eskapismiin.

Elokuvan päähenkilönä näyttäytyy nainen, jonka nuoruuden haaveet, mielikuvat, pettymykset ja kaipuut ovat jääneet keskeneräisiksi ja säilyneet nostalgisina muistoina sekä kaipuuna menetettyyn mahdollisuuteen. Elokuvan keskeisessä osassa ovat puhelut hänen ja miespäähenkilön välillä luovat heidän välilleen jaetun tilan, joka antaa naiselle mahdollisuuden tuoda sisäistä maailmaansa vähitellen näkyväksi ja eläväksi. Menneisyyteen kohdistuva nostalgia alkaa elää tulevaisuuteen kohdistuvana fantasiana. Myös miehen kohdalla puhelut näyttäivät vähitellen avaavan hänen mielessään tilaa leikitellä – ne

tuovat hänen tapaansa olla ja hänen elämäänsä liikettä, uteliaisuutta, kaipuuta ja mahdollisuuden koskettaa jotakin itsessä ehkä suljettuna ollutta. Hän vaikuttaa puhelujen kautta vapautuvan omasta jäähmettyneisyydestään ja ehkä myös arkeen elämään ja suhteessaoloon rakentuneista esteistä ja rajoista. Yhteisen nostalgisen muistelun toiminnassa siltana heidän välilleen alkaa rakentua uudenlainen yhteinen todellisuus.

Elokuvassa muistot, kaipausta, mahdolliset ja mahdottomat suhteet sekä avoimeksi jäävät kysymykset eivät täysin kuulu todellisuuteen mutta eivät myöskään ole siitä täysin irrallaan. Katsojakin kutsutaan mukaan kokemuksen alueelle, jossa kaikkea ei tarvitse eikä kuulukaan asettaa joko-tai asettelmaan tai ratkaista lopullisesti. Eikä kaikkea tarvitse tietää varmasti, jotta jokin voisi olla psykkinen totta.

Ehkä juuri siinä on myös nostalgian voima: ei vain menneen kaipuusta, vaan mahdollisuudessa palauttaa yhteys johonkin elämään luovaan ja merkitykselliseen. Eskapismikin voi silloin näyttäytyä yrityksenä säilyttää psykkinen liike silloin, kun todellisuus uhkaa muuttua liian suljetuksi tai yksiselitteiseksi.

*”On ilo olla kätkeytyä,
mutta tuhoisaa
olla tulematta löydettyksi.”
D.W. Winnicott*

Ehkä juuri tästä myös elokuva *Tyttö kuunsillalta* kertoo. Fantasia voi antaa mahdollisuuden lepoon ja piiloutumiseen todellisuuden vaatimuksilta. Mutta vasta silloin, kun tulemme löydettyksi haaveinemme, kaipuinemme ja keskeneräisyyksinemme, voi leikki muuttua todelliseksi, aidoksi yhteydeksi. Silloin fantasia ei vie pois todellisuudesta, vaan auttaa palaamaan siihen elävämpänä.

SUHTEESSA-sukat

Kun paripsykoterapeutti on puikoissa, syntyy pehmeitä ja lämpimiä SUHTEESSA-sukkia lapsille ja aikuisille! Tänä vuonna sukikalankamme ovat alpakkavillaa, villasekoitelankaa ja ihoa hoitavalla aloe-veralla käsiteltyä villasekoitelankaa.

- Lukusukat tekevät lukunautinnosta kokonaisvaltaisen.
- Leffasukat vapauttavat varpaasiinkin nauttimaan elokuvasta.
- Unisukat parantavat jalkojen verenkiertoa ja yöunen laatua sekä lisäävät unien näkemistä.
- Terapiasukat lämmittävät vastaanotolla niin psykoterapeutin kuin potilaankin varpaita ja mieltä.

”

Aleksi Tilli:

Pohdiskelen vuoden seminaariteemaa ”fantasiaa, nostalgiaa ja eskapismia” elokuvien katsomisen, ihmiselämän ja omien kokemusten pohjalta. Elokuvia hartaasti ja syvällisesti harrastava ihminen ei välttämättä aina pysty kohtaamaan todellista elämää, arkea, rakkautta tai ihmissuhteisiin liittyviä asioita, vaan pakenee mieluummin elokuvien, sarjojen tai kirjojen turvalliseen maailmaan. Sieltä onneksemme löytyy ikään kuin ”ystäväreservi”, joka ei jätä. Kunhan se ei ole se ainoa ja lopullinen reservi. Koen, että yleensäkin taiteen herättämä mielikuvitus auttaa selviytymään arjen haasteista. Mielikuvitus esimerkiksi elokuvan muodossa voi synnyttää inspiraatiota, vaikka sitä ei sellaisenaan arkielämässä käytäntöön laittaisikaan. Kysymys on haaveista ja unelmista, joita ihmisellä tulisi olla elämän loppuun saakka. Jos ei ole unelmia, onko ihmisellä mitään suuntaa?

Olen itse ollut elämäni aikana joskus tilanteissa, jolloin syystä tai toisesta tuntuu olevan vaikeaa muodostaa ihmissuhteita tai ylläpitää niitä. Elokuva voi antaa katsojalleen aineksia unelmoida ja päästää mielikuvituksen maailmoihin. Yleensä, ja oikeastaan parhaimmillaan, elokuvat vievät meidät johonkin kohotettuun ja illusoituun todellisuuteen, vaikka tarina sijoittuisikin tämän päivän reaaliympäristöön. Sitä kautta katsoja voi kuitenkin löytää elämäänsä uusia tasoja, oivalluksia ja syvyyttä, vaikka oikeassa elämässä asiat eivät sujuisi niin kauniisti tai ruusuisesti, kuin elokuvissa. Omasta mielestäni elokuva on aina parhaimmillaan jonkinlainen ”satu” tai yhteisesti koettu uni. Siteeraan itseäni kirjoittamastani kirjasta *Asikkala suomalaisessa elokuvassa*, jossa käsittelemme muun muassa vuoden seminaarielokuvaa *Tyttö kuunsillalta*: ”Elokuva oli (toisen maailmansodan aikaan ja sen jälkeen) suuri väline, joka antoi ihmisille toivoa paremmasta, ja elämä esitettiin elokuvan keinoin parempana kuin se ehkä todellisuudessa oli.”

Jotkut elokuvat saattavat yksinkertaisuudessaan, kauneudessaan ja lapsenomaisuudessaan saada elämän suuret teemat esittymään mahdollisina ja niihin tavoitteisiin pyrkivänä voimavarana. Joskus kohotettu ja satumaisen epärealistinen elokuva voi kiteyttää jopa enemmän jotain oleellista ihmiselämästä, kuin niin sanotut ”realistiset” tai yhteiskuntaa mahdollisimman tarkasti dokumentoivat elokuvat. Fantasiassa asiat esitetään usein todella kliseisesti ja yksinkertaisesti, jolloin ne hyvin tehdyinä myös nousevat suuriksi.

Ihmisen voi olla vaikea hyväksyä itseään sellaisena kuin on, tai hyväksyä vaikea ihmissuhde ja kohdata sen päättymisen. Joskus ihminen on jumissa siinä nostalgisessa mielikuvassa, joka rakentuu niihin aikoihin, kun ihmissuhde alkoi, olipa se sitten ystävyys- tai rakkaussuhde. Silloin oltiin ehkä lapsia, nuorempia tai toisessa elämäntilanteessa. Ehkä se on jotain pelkoa, surua ja luopumisen tuskaa, kun ei tahdo päästää irti siitä nostalgiaasta. Silloin voi helposti jäädä roikkumaan johonkin, jopa haitalliseen ihmissuhteeseen. Varsinkin rakkaussuhteessa eron ja luopumisen hetkellä saattaa olla oleellinen kysymys itselle: oletko kiintynyt ihmiseen vai siihen mielikuvaan hänestä?

Maistiaisia Suhteessa Elävät Kuvat -kirjasarjasta

Tässä seminaarilehdessä voit lukea kaksi Sanna Aavaluoman elokuvakirjoitusta Suhteessa Elävät Kuvat -kirjasarjasta: Hiljaiset sillat (SEK I: 135-139), Past lives (SEK II: 206-210).

Hiljaiset sillat

Clint Eastwoodin vuonna 1995 ohjaama elokuva *Hiljaiset sillat* on kertomus rakastumisesta ja luopumisesta. Elokuvan kehyskertomuksessa sisarukset Michael ja Carolyn saapuvat lapsuuden kotiinsa äitinsä kuoleman jälkeen.

Sanna Aavaluoma

Testamenttiinsa äiti on kirjannut toiveen ruumiinsa tuhkauksesta ja tuhkien sirottelusta Rosemanin sillalta. Michael järkyttyy kuulemastaan, sillä isä oli ennen kuolemaansa ostanut hautapaikan itselleen ja vaimolleen. Pankin tallelokerosta löytyy lapsille osoitettu kirje ja avain kodin ullakolla sijaitsevaan kirstuun, josta he löytäisivät kolme päiväkirjaa. Kirjoituksissa näyttäytyy nainen, jota lasten on ensin vaikea tunnistaa äidikseen. He peilaavat vanhempiensa ja äitinsä tarinaa omiin parisuhteisiinsa ja tutustuvat myös toisiinsa uudella tavalla. Tarina kuljettaa sisarukset ja elokuvan katsojat vuoteen 1965...

Francesca ja Richard Johnson elävät Richardin suvun maatilalla Iowan Madisonissa. Richard ja perheen 16- ja 17-vuotiaat lapset ovat lähdössä neljäksi päiväksi maatalousmessuille Illinoisiin. Perheelleen omistautunut Francesca nauttii ajatuksesta saada neljä kokonaista päivää itselleen. Hänen pieniin rutiineihin kapeutunut elämänsä mullistuu, kun talon eteen pysähtyvistä autosta astuu ulos Robert Kincaidiksi esittäytyvä mies. Robert on tullut kuvaamaan alueen katettuja siltoja National Geographic-lehteen. Robert kysyy tietä Rosemanin sillalle ja saa Francescan oppaakseen. Molemmat viehättyvät toistensa seurasta ja

paluumatkalla Francesca kutsuu Robertin jääteelle, illalliselle ja hetki hetkeltä erillisyyks heidän välillään katoaa.

Intensiivisten keskustelujen myötä vetovoima heidän välillään kasvaa ja he haastavat toisiaan tutkimaan omia valintojaan. Italialaissyntyinen Francesca kertoo tavanneensa Richardin Napolissa tämän ollessa siellä asepalveluksessa. Hän kuvailee miehensä siistiksi, kovaksi työmieheksi, huolehtivaiseksi, rehelliseksi, helläksi ja hyväksi isäksi. Lasten synnytyä Francesca luopui rakastamastaan opettajan työstä, sillä Richard ei halunnut hänen käyvän työssä. Elämä Iowassa ei vastannut Francescan unelmia tulevaisuudestaan Amerikassa. Robert kertoo menneensä naimisiin kaivattuaan liikkuvaan elämäänsä tukikohtaa ja juuria. Yhtälö oli kuitenkin mahdoton ja avioliitto kariutui. Francesca sanoo pelkäävänsä muutoksia, johon Robert vastaa muutosten olevan ainoa asia, johon elämässä voi luottaa. Kun Francesca kertoo luopuneensa unelmistaan, Robert muisti kirjoittaneensa: ”Entiset unelmat olivat hyviä unelmia. Ne eivät toteutuneet, mutta olen niistä iloinen.” Francesca ihmettelee, miten Robert voi elää vain itselleen, Robert vastaa kyseenalaistamalla amerikkalaisen perhehukan. Francesca loukkaantuu, kun Robert kysyy, onko hän ajatellut jättävänsä miehensä. Vaikka Robert pyytää tahdittomuuttaan anteeksi, jokin tunnelmassa tuntuu menneen pilalle ja Robert lähtee.

Francesca ei saa unta. Päivän tapahtumat ovat herättäneet hänen aistinsa. Kuistilla hän avaa aamutakkinsa ja antaa yötuulen hyväillä vartaloaan. Hän katselee alastonta vartaloaan peilistä

ja nauttii omasta kosketuksestaan. Hän lähtee yössä ajamaan Rosemanin sillalle ja kiinnittää siihen viestin Robertille: ”Jos haluat syödä kanssani, kun yöperhoset heräävät eloon – tule kun sinulle sopii.”

Moniaistillisen nautinnon ja tunnelman rakentuminen tapahtuu hienovaraisesti ja kiireettä. Francescan ja Robertin välinen eroottinen jännite on ensitapaamisesta lähtien läsnä kaikessa: Francescan pihakaivol-la peseytyvään Robertiin kohdistuvissa katseissa, satunnaisissa käden kosketuksissa heidän valmistaessaan yhdessä illallista, keskustelujen vilpittömyydessä, Francescan kiihottumisessa havahtuessaan Robertin olleen samassa kylpyammeessa vain hetki sitten ennen häntä, itsen kosketuksissa toista ajatellessa. Arkinen maalaiskeittiö muuttuu täydelliseksi paikaksi hitaalle tanssille. Ennen ensimmäistä suudelmaa Robert pyytää: ”Jos haluat, että lopetan, sano se nyt.” Francesca ei halua hänen lopettavan.

Silta mahdollistaa yhteyden kahden erillisen alueen välillä ja siirtymisen alueelta toiselle. Rosemanin katettu silta mahdollisti Francescalle ja Robertille yhteyden itsessään eristettyinä olleisiin tunteisiin sekä pääsyn toistensa luo. Katetuille silloille on ominaista niiden yksikokaisuus, niiden sisällä toista ei voi ohittaa. Hiljaisilla silloilla Francesca ja Robert sulautuvat toisiinsa fyysisesti ja henkisesti. Francesca kirjoittaa päiväkirjaan: ”Hän luki jokaisen ajatukseni. Mitä tahansa halusin, hän täytti toiveeni. Sinä hetkenä kaikki mitä olin uskonut itsestäni, katosi. Käyttäydyin kuin eri nainen ja kuitenkin olin enemmän oma itseni kuin koskaan.” Elokuvan rakastelukohtaukset

tapahtuvat vähäisessä valossa, kuin katetun sillan suojassa, säilyen yksityisinä, ulkopuolisten katseiden ulottumattomissa.

Rakastelun jälkeen Francesca pyytää Robertia viemään hänet jonnekin toiselle puolelle maailmaa. Maailmanmatkaaja Robert on käynyt Francescan pienessä kotikylässä Barissa. Syntyy hetki, joka vaikuttaa yhteisen kokemuksen muistelulta, he jakavat huomioita kylän kaduilta ja kahviloista. Samaan aikaan lisääntyvä intiimiys ja tunteiden voimakkuus alkaa pelottaa. Francescan kysyessä Robertin perheestä ja vanhemmista Robert toteaa ”En tiedä pystynkö tähän – elämään kokonaisen elämän perjantaihin mennessä”.

Viimeisen yhteisen yön Francesca valvoo ja katselee nukkuvaa Robertia. Aamun koittaessa Robert pyytää Francescaa lähtemään mukaansa todeten heidän häidin tuskin olevan kaksi erillistä ihmistä ja vakuuttaa tällaisen varmuuden osuvan kohdalle vain kerran elämässä. Tuska lähestyvistä erosta tiivistyy riidaksi. Francesca pelkää, ettei voisi koskaan riittää Robertille, koska tämä ei tarvitse ketään. Robert ei halua tarvita Francescaa, koska tietää, ettei voi saada häntä. Robert kokee koko aiemman elämänsä ajan vain tehneensä matkaa Francescan luo. Francesca on ristiriitaisten tunteiden vallassa. Hän miettii mahdollisen lähtönsä seurauksia perheelleen. Perhe joutuisi lopun elämäänsä kuulemaan kyläläisten puheita tapahtuneesta. Richard murtuisi. Mitä äidin lähtö viestittäisi lapsille? Francesca pohtii myös mahdollista yhteistä tulevaisuutta Robertin kanssa ja odotettavissa olevia haasteita. ”Kaikki muuttuisi, jos lähtisimme. Vaikka menisimme kuinka kauas tästä talosta, kan-

taisin sitä aina mukanani, se olisi aina välillämme. Ajan myötä alkaisin syyttää sinua siitä, että minuun koskee. Silloin nämä ihanat päivät alkaisivat tuntua kammottavalta erehdykseltä. Haluan rakastaa sinua loppuelämäni, mutta en voi pyyhkiä pois kokonaista elämää. Voin vain yrittää säilyttää meidät jossain sisimmässäni.”

Francescan perheen palattua Robert jää vielä kylälle toivoen Francescan muuttavan mielen-
sä. Robertin valmistautuessa lähtöön hän näkee Francescan istuvan autossa. Sanattomassa kohtaamisessa luopumisen kipu ja kiitollisuus koetusta sulautuvat parin viimeisissä katseissa kyyneliin ja kaatosateeseen. Tilanteesta tietämätön Richard toteaa edessään ajavan auton tul-

leen kaukaa. He ajavat hetken samaan suuntaan. Vielä autojen pysähtyessä liikennevaloihin Francesca kamppailee lähdön ja jäämisen välillä. Liikennevalojen vaihtuessa vihreiksi, aika tuntuu pysähtyvän. Lähteekö Francesca sittenkin? Juuri kun hän on avaamaisillaan oven, Richard soittaa autonsa torvea ärtyneenä. Robertin auto loittonee ja Francesca hellittää otteensa ovesta. Robert ja Francesca eivät koskaan enää tavanneet.

Ihminen voi viedä suuren salaisuuden itsestään ja elämästään mukanaan hautaan tai hän voi jättää perinnöksi jälkeen jääville totuuden. Francesca halusi aikuisten lastensa tuntevan hänet sellaisena kuin hän todellisuudessa oli. Samalla kun lapset joutuivat sovittamaan uutta

tietoa aiempaan käsitykseensä äidistään ja luopumaan lapsen mielikuvista äidistä he joutuivat tunnistamaan sisäistettyjen mielikuviansa merkityksen ja vaikutuksen omaan elämäänsä. Kummallakaan lapsista ei omassa parisuhteessaan ollut helpoa. Carolyn toteaa eläneensä 20 vuotta kurjassa liitossa vain koska hänet kasvatettiin niin. Michael sanoo kokevansa äidin pettäneen enemmän häntä kuin isää. Aluksi päiväkirjoista järkehtynyt Michael alkaa pohtia tarinaa myös äitinsä kannalta. Jos äiti oli onneton, miksei hän lähtenyt?

Oliko Francescan ja Robertin suhteessa kyse ohimenevästä romanssista? Francesca toteaa rakkauden olevan mysteeri. ”Mitä koin Robertin kanssa, ei

voisi jatkua, jos olisimme yhdessä. Richardin ja minun välinen side taas katoaisi, jos olisimme erossa.” Francesca kirjoittaa ajatelleensa Robertia jokaisena päivänä ja rakkautensa avulla selviytyneensä elämästään maatilalla. Seitsemäntoista vuotta myöhemmin Robert kuoli ja jätti testamentissaan kaiken omaisuutensa Francescalle. Suhteestaan Robertiin Francesca toteaa, etteivät he olleet kaksi erillistä ihmistä, heitä tiukemmin ei kaksi voisi kuulua yhteen. Francesca ja Robert elivät neljä intensiivistä yhteistä päivää ja rakastivat toisiaan 17 vuotta. Heitä kuolema ei erottanut toisistaan, sen teki elämä. Viimeisen tahtonsa mukaan he palasivat yhteen – tuhkana hiljaisille silloille.

Past Lives

Korealais-kanadalaisen Celine Songin elokuva Past Lives vuodelta 2023 on kipeän kaunis kuvaus lapsuuden ystävytyden menettämisestä, sen takaisin saamisen mahdollisuuksista sekä elämässä tehtävistä valinnoista ja ratkaisuista.

Sanna Aavaluoma

Yhdysvaltojen elokuvakriitikoiden yhdistys valitsi omaelämäkerrallisiin elementteihin perustuvan, ohjaajan esikiselokuvan vuoden parhaaksi elokuvaksi. Se tarjoaa katsojalleen intensiivisen samaistumismahdollisuuden jonkin kaivatun mutta mahdottoman melkein saavuttamisen ja siitä luopumisen kipuun.

Soulilaiset 12-vuotiaat luokkakaverit Na Yang ja Hae Sung ovat sydäntäviä. He menestyvät molemmat hyvin koulussa ja kilpailevat keskenään arvostuksista. He ovat myös ihastuneet toisiinsa. Nora kertoo äidilleen mahdollisesti joskus menevänsä Hae Sungin kanssa naimisiin. Äidit järjestävät lapsilleen treffit, Hae Sungin äiti vahvistaakseen heidän suhdettaan, Na Yangin äiti synnyttääkseen tyttärelleen mukavia muistoja ennen per-

heen pian tapahtuvaa muuttoa Kanadaan. Na Yangin vanhemmat ehdottavat tyttärelleen tulevaa sopeutumista helpottavia amerikkalaisempia nimiä, ja niin Na Yangista tulee Nora Moon. Hae Sung saa kuulla ystävänsä lähdöstä koulussa samaan aikaan muiden oppilaiden kanssa.

24-vuotiaana Hae Sung asuu edelleen vanhempiensa luona. Hän on käynyt armeijan ja aloittanut insinööriopinnot Soullissa. Nora on muuttanut New Yorkiin ja aloittelee uraa näytelmäkirjailijana. Hän on lähdössä kuukauden kestoiseen taiteilijaresidenssiin kirjoittamaan. Molemmat alkavat etsiä toisiaan sosiaalisesta mediasta. Nora lähettää Hae Sungille viestin ja alkaa intensiivinen pitkien Skype-puhelujen kausi, jossa nuoret muistelevat yhteistä lapsuuttaan ja kertovat toisilleen elämästään ja toistensa ikävöivistä. Pitkästä aikaa Nora puhuu koreaa. Hae Sungille hän on yhä Na Yang. He muistelevat Na Yangin usein itkeneen lapsena ja Hae Sungin pysyneen hänen luonaan katsellen tämän itkua. Arasti he kumpikin tunnustele-
vat mahdollisuutta suhteen kehittymiselle. Tulisitko koskaan New Yorkiin? Tulisitko koskaan

Soulliin? he kysyvät varovasti. Kun selviää, ettei tapaaminen olisi mahdollista lähes kahteen vuoteen, Nora halua lopettaa keskustelut ja keskittyä kirjoittamiseen. Oliko syy keskittyminen kirjoittamiseen vai voimistuvat tunteet Hae Sungia kohtaan? Pettynyt Hae Sung toteaa et-
sineensä ystävänsä 12 vuotta, mutta tyytyy tilanteeseen. Nora matkustaa taiteilijaresidenssiin ja tutustuu amerikanjuutalaiseen kirjailijaan Arthuriin.

36-vuotias Nora on ollut naimisissa Arthurin kanssa jo seitsemän vuotta. Hae Sung tulee viikoksi New Yorkiin onnettomasti päättyneen parisuhteensa jälkeen. Sateinen viikko on kuin kadotettujen ystävien itkemäntöitä itkua. Jälleennäkeminen tuntuu epätodelliselta. Pitkät halaukset, intensiiviset katseet ja lämpimät hymyt tiivistävät vuosikymmenten kaipausta. Nora kertoo käyneensä Arthurin kanssa Koreassa ennen naimisiin menoaan ja yrittäneensä tavoittaa Hae Sungia.

Noran ja Hae Sungin yhdessä olo sisältää paljon täynnä tunteita olevaa hiljaisuutta. Puhuminen voisi rikkoa hiljaisuuden, joka kietoo sisäänsä heidän lisäksi surua, kai-

puuta, katumusta ja tuhansia kysymyksiä siitä, mistä kaikesta näiden kuluneiden vuosien aikana on luovuttu. Syvän yhteyden keskenään jakaneiden ihmisten tavatessa pitkän aikajakson jälkeen herää kysymys siitä, minkälaiseksi elämä olisi rakentunut, jos eroa ei olisi tullut. Suuret odotukset ja tunteet voivat herätä eloon. Hae Sung pukee ne sanoiksi: Mitä jos olisin tullut tänne 12 vuotta sitten? Mitä jos et olisi lähtenyt Soullista? Olisimmeko yhdessä, menneet naimisiin tai eronneet? Olisiko meillä lapsia?

Retki vapauden ja oikeuden symbolille, Vapauden patsaalle herättää kysymyksen ovatko he vapaita valitsemaan? Erityiseksi Noran ja Hae Sungin suhteen tekee kummankin elämässään tekemien valintojen kunnioitus. Heillä olisi mahdollisuus heittäytyä intohimoiseen suhteeseen, mutta he eivät sitä tee. Sen sijaan kaikki yhdessä kokematon, jolle he olivat virittäytyneet elää heidän katseissaan ja latauksessa, jonka katsoja tuntee antautuessaan kokee ruumiillisina aistimuksina -jännityksenä, onnena, fyysisenä vetovoimana ja samalla kipuna mahdottomuuden tietoisuudesta.

Hae Sung tuli New Yorkiin Noran vuoksi. Arthur on mustasukkainen mutta ymmärtää, ettei voi estää vaimoaan tapaamasta häntä. Hän oli lapsuudenrakkautesi, et ole karkaamassa hänen kanssaan – vai oletko? kysyy epävarma mies. Kirjailija-Arthur kokee, ettei voi kilpailla Noran ja Hae Sungin tarinan kanssa, jossa rakastetut tapaavat 20 vuoden jälkeen ja ovat tarkoitetut toisilleen, mutta paha valkoinen amerikkalainen estää kohtaloa toteutumasta. Siihen verrattuna heidän oma tarinansa on tylsä. He tapasivat taiteilijaresidenssissä, ja koska olivat sinkkuja, menivät yhdessä sänkyyn. Yhteen muutto säästi vuokratuloja. Noran oleskelulupa edellytti naimisiin menoa. Arthur alkaa epäillä rakastaako Nora häntä oikeasti ja kysyy: Entä jos olisit tavannut residenssissä jonkun toisen – etkö olisi tässä nyt hänen kanssaan? Nora rauhoittelee miestä: Tämä on minun elämäni, joka elän sinun kanssasi. Tänne minä päädyin, tänne minä kuulun.

Korealainen käsite In-yun liittyy kaitselmukseen tai kohta-

loon, joka sitoo ihmiset yhteen elämänsä kuluksa. Sen mukaan jokainen kahden sielun kohtaaminen on tulosta määrättömästä määrästä vuorovaikutusta heidän välillään menneisyydessä. Kun kaksi toisilleen vierasta ihmistä ohittavat toisensa kadulla ja heidän vaatteensa koskettavat toisiaan, se on merkki edellisissä elämissä jostakin heidän välillään tapahtuneesta. Kahden ihmisen naimisiin menoa edellyttää 8000 kerrosta In-yunia 8000 eliniän aikana, kuvailee Nora. Onko ilmiössä jotakin yhteistä suomalaisten kokeman sielunsiskouden / sielunveljeyden kanssa? Sitä käyttävät usein toisilleen läheiset ystävät. Suhteessa on jotakin niin syvää jaettava, ettei se katoa, vaikka tapaamisten välillä olisi vuosien tauko. Uudelleen kohdatessa tuntuu siltä, kuin taukoa ei olisi ollutkaan. Nora ja Hae Sung pohtivat mitä kenties olivat toisilleen edellisissä elämissä? Ehkä mahdollon suhde kuningattaren ja lakeijan välillä? Ehkä poliittinen avioliitto, jossa he pettivät ja loukkasivat toisiaan. Ehkä he istuivat sattumalta vierekkäin

junassa? Tai ehkä he olivat vain lintu ja oksa, jolle se istui eräänä aamuna. Nora ymmärtää, että vaikka 12-vuotias Na Yang oli Hae Sungille todellinen, tätä ei enää ole olemassa. Hän jäi Hae Sungin luo Souliin. Norassa Hae Sungin lähellä heräävä kiihkeä kaipuu on myös kaipuuta Souliin.

Past lives avaa pohdittavaksi ihmisen juurten ja synnyinmaan merkityksen. Lähtö omasta synnyinmaasta on menetys, jota voi verrata puun juurineen maasta irti repimiseen. Se kyllä voi kasvaa uudelleen istutettuna, mutta sen syvällä maassa oleva juurakko on menettänyt yhteytensä muihin lähellä kasvaneisiin. Moni synnyinmaastaan lähtenyt kokee kodittomuuden ja kuulumattomuuden tunnetta sekä uudessa että alkuperäisessä kotimaassaan. Myös kahden kulttuurin liitossa on löydettävä uusi, kummallekin mahdollinen ja ymmärrettävä ja riittävän jaettu tapa elää. Nora kuvaa riitoja Arthurin kanssa vertaamalla tilannetta kahden puun samaan ruokkuun istuttamiseen, juurten pitää etsiä paikkansa. Vaikka

Nora puhuu täydellistä englantia, hän puhuu unissaan koreaa. Arthur on alkanut opetella koreaa, sillä Nora näkee unta kielellä, jota hän ei ymmärrä, Noralla on sisällään paikka, jonne hän ei pääse. Toisen ihmisen maailmaa ei koskaan voi täysin ymmärtää. Erilaisen kulttuuritaustan pareilla ymmärtämisen haasteet ovat kaksinkertaiset ja ulkopuolisuus on vääjäämätöntä. Nora pohtii ja peilaa omaa identiteettiään Hae Sungiin. Hänen seurassaan Nora ei koe itseään korealaiseksi, mutta samalla kuitenkin vielä korealaisemmaksi.

Vierailun päättyessä Nora saattaa Hae Sungin uberille. Hyvästellessään Hae Sung näkee sielunsa silmin viimeisen kerran Souliissa näkemänsä Na Yangin. Jäähyväisiksi hän lausuu: Mitä jos tämäkin on edellinen elämä ja olemme toisillemme jo jotain muuta seuraavassa elämässä? Ketkä luulet meidän olevan silloin? Nähdään siellä! Arthur odottaa kotiportailla palaavaa vaimoaan. Vasta Arthurin kohdatessaan Nora voi päästää itkunsa valloilleen. Arthur on läsnä ja lohduttaa.

Maistiainen Aleks Tillin kirjoittamasta, vuonna 2024 julkaistusta elokuvatiekirjasta *Asikkala suomalaisessa elokuvassa*. Otteita luvusta, jossa käsitellään vuoden seminaarielokuvaa *Tyttö kuunsillalta*.

Tyttö kuunsillalta

Itsenäisyyspäivän juhlaconsertti Helsingissä vuonna 1950. Orkesteri soittaa Jean Sibeliuksen upeaa ja mahtipontista *Finlandia*-hymniä. Tohtori ja leskeksi jäänyt kahden aikuisen lapsen äiti Linda "Pepi" Varala istuu konserttisalissa ja näkee vähän matkan päässä katso-mossa istuvan hänelle tutun miehen.

Aleksi Tili

Mies on vuorineuvos Erik Ramberg, joka istuu tuimana ja tyytymättömänä vaimonsa ja tämän ystävättären seurassa. Pepi

tunnistaa miehen nuoruuden rakkaudekseen. Muistot heräävät, ja kotiin päästyään hän etsii puhelinluettelosta vuorineuvos Rambergin puhelinnumeron. Pepi soittaa vuorineuvokselle nimettömän puhelun. Vaimonsa alkoholismi ja siitä johtuvaan huonoon käytökseen loppen kyllästynyt vuorineuvos on ärtynyt mies. Nyt hän saa puhelun tuntemattomalta naiselta, joka ei halua paljastaa henkilöllisyyttään. Naissoittaja kertoo olevansa "tyttö kuunsillalta", joka lupasi soittaa Rambergille 26 vuotta sitten.

Tyttö kuunsillalta -elokuva perustuu Hella Wuolijoen (sa-

lanimella Juhani Tervapää) kirjoittamaan *Kuunsilta*-nimiseen radiokuunnelmaan vuodelta 1951. Suomen Filmiteollisuus Oy:n tuottaja T. J. Särkkä kiinnostui kuunnelmasta ja sen kuunneltuaan havaitsi miespään henkilössä yhtymäkohtia hänen omaan elämäänsä. Särkkä antoi ohjaaja Matti Kassilalle tehtäväksi *Kuunsilta*-kuunnelman elokuvaksi sovittamisen.¹ Kassila alkoi työstää aihetta elokuvakäsikirjoitukseksi. Hän piti tarinan maanläheisyydestä sekä romanttisesta aspektista. Kassila tiedosti myös kerronnallisen haasteen, koska juoni perustui suurilta osin naisen ja miehen

välisiin puhelinkeskusteluihin. Nyt kuunnelma olisi sovitettava elokuvalliseen muotoon ja elokuvassa toimivaksi.

Päänäyttelijöiksi Särkkä oli jo tuottajan roolissaan valinnut Ansa Ikosen ja Joel Rinteen. Kuvaukset aloitettiin hyvin nopealla aikataululla kesäkuukuvauksilla Asikkalassa ja Hollolassa, missä kuvattiin elokuvan takaumakohtaukset päähenkilöiden nuoruudesta. Kassilan ohjaaman *Varsovan laulu* -elokuvan kuvaukset keskeyttivät *Tyttö kuunsillalta* -elokuvan käsikirjoittamisen ja valmistelun, ja näin ollen pääkuvausjakso siirrettiin syksyyn. *Varsovan*

laulun kuvausten jälkeen Kassila vasta pääsi kunnolla työstämään *Tyttö kuunsillalta* -käsikirjoitusta ja varsinainen pääkuvausjakso pystytettiin aloittamaan.²

Matti Kassila kertoo kirjassaan *Käsikirjoitus ja ohjaus: Matti Kassila*, että tuottaja Särkkä oli ensimmäiseksi lähettänyt kuvausryhmän tekemään kesäiset ulkokuvat. Kesäkuvaukset tehtäisiin elokuussa 1952 Helsingin olympialaisten jälkeen. Olympialaiset olivat työllistäneet lähes koko Suomen Filmitoimiston henkilökunnan ja kaluston heinäkuun ajaksi. Kassila käynnisti kesäkuvausten eli osakunnan juhlien valmistelun ja kuvauspaikkojen etsinnän. Kassila löysi ihanteelliset kuvauspaikat Asikkalan ja Hollolan seudulta. Kassila painotti kuvaaja Kalle Peronkoskelle haluavansa tehdä täyteläistä, hallittua ja klassista Hollywood-tyyppistä elokuvaa, johon mustavalkoisena aikana parhaimmillaan päästiin. Se oli suoraa, konstailematonta, vahvaa ja sivistynyttä.²

Tyttö kuunsillalta kertoo menetetyt rakkauden takaisin saamisen mahdollisuudesta. Varsinkin sodan jälkeisessä Suomessa, piiloteemana voi nähdä särkyneet ja menetetyt ihmissuhteet sekä ihmishenkien menettämiset talvi- ja jatkosodan aikana. Kaikesta huolimatta *Tyttö kuunsillalta* -elokuvassa suhtaudutaan kauniilla tavalla toiveikkouteen ja jossain määrin ”jonkin uuden rakentamiseen”. Ramberg odottaa päivittäin kuumeisesti ”kuunsillan tytön” puhelua, jotta nämä kaksi pääsisivät taas yhdessä lähes anonyymeinä haaveilemaan. Pepillä on myös oma päämääränsä Rambergin suhteen: tämän elämänasenteen muuttaminen. Pepi ilmaisee puheluiden aikana huolensa siitä, että Ramberg on loitonnut ihmisistä. Rambergista on kuulemma tullut julma työnantaja, joka ajattelee vain rahaa. Vielä kuunsillalla, 26 vuotta sitten, Rambergilla oli sydämessään ihmiskunta ja isänmaa. Nämä ovat temaattisesti ajankohtaisia arvovalintakysymyksiä tänäkin päivänä.

Pepi ja Ramberg kirjoittavat puheluihmissaan menneisyytensä uudelleen paremmaksi totuudeksi. He kummatkin haluavat

menneisyyden takaisin. Elokuva luo ajatuksia romantiikasta ja esittää elämän unelmia, jotka myös voisivat käydä toteen. Tämä on ollut tyypillinen vire elokuvan kultakaudella, varsinkin maailmansotien jälkeen. Elokuva oli suuri väline, joka antoi ihmisille toivoa paremmasta, ja elämä esitettiin elokuvan keinoin parempana kuin se ehkä todellisuudessa oli. Sitä ihmiset myös henkisesti tarvitsivat arjen vastapainoksi. Samanlaiselle ”suurelle ajattelulle” olisi elokuvataiteessa edelleen tarvetta ja tilaa. Elokuvan keinoin jokainen voi saada henkilökoh- taiseen todellisuuteensa uusia tasoja. Myös ohjaaja Kassilaa kiinnosti alkuperäisessä kuunnelmassa jännite arkielämän ja kuvitelmiin välillä, sosiaalisten roolien ja unelmien välinen ristiriita.³ Erik Rambergin kihlautuminen ja avioituminen toisen naisen kanssa oli ollut Pepille nuoruudesta asti raskasta. Ramberg on ollut Pepille suuri elämän rakkaus. Paljastamatta elokuvan loppua, ympyrä tulee sulkeutumaan. Kuunsillalle elokuvassa palataan ja uudet elämänvaiheet voivat alkaa, vaikka katsojalle jätetäänkin asioita tulkin- nallaan.

Hienosta tarinasta ja taidok- kaista näyttelijöistä huolimatta näyttelijätyö on nykykatsojan näkökulmasta teatraalista ja naiivia. Se on kuitenkin aikansa tyyllinen toteutus ja siinä suhteessa näyttelijöiden eloku- vallinen karisma on hyvin va- kuuttavaa. Tämä myös tukee elokuvan teemoja: henkilöt nä- kevät itsensä ja kohtaamisensa, varsinkin takaumakohtauksissa, yliromantisoituina ja haave- kuvamaisina. Elokuva katsel- lessa voi vaikuttua sen kaiken kerronnan vivahteikkoudesta. Takaumajaksot ovat elokuvassa kuitenkin hiukan ongelmallisia. Epäuskottavuuden roolitukse- sa tekee valinta, jossa Joel Rinne ja Ansa Ikonen näyttelevät roo- lihahmojaan noin 20–30-vuo- tiaina. On vaikeaa kuvitella tuolloin 55-vuotias Rinne ja 39-vuotias Ikonen nuorina yli- oppilaina. Elokuva luottaa sii- hen, että ”filmitähteys” riittää kumoamaan realiteetit yleisön silmissä. Edellä mainittu karis- ma tulee esille jo heti alkutek- tien jälkeen. Elokuvan alussa

herkistävän Finlandia-hymnin soidessa, kuvassa olevien Ansa Ikonen ja Joel Rinteen kasvojen olemuksen kautta syntyy erityi- nen tunnelma ja ajatus siitä, että Kassila sekä vanhan suomalaisen elokuvan muutkin tekijät ker- toivat nimenomaan suomalaisia tarinoita. He tekivät elokuvia juuri meistä. Kohtauksessa Rin- teen ja Ikonen kasvoilta välittyvä elämäkokemus, jossa he ovat käyneet läpi maan itsenäistymi- sen vaiheet.

Teknisesti elokuva osoittau- tui aikanaan hyvin haastavaksi. Pepin ja Rambergin puhelinkes- kustelut haluttiin toteuttaa siten, että kummatkin näyttelijät näkyvät samassa kuvassa puhe- luiden aikana, mutta eri ottoihin kuvattuina. Nykypäivän termillä ja metodilla puhuttaisiin ”split- screenistä”, eli ”jaetusta kuvas- ta”. *Tyttö kuunsillalta* -elokuvan puhelukohtaukset toteutettiin niin, että kummankin näytte- lijän kuvasta puolet peitettiin maskilla ja toinen puoli negatiivista valotettiin. Kuvauksissa kummankin näyttelijän kuvan kuvaamisen hetkellä, toinen näyttelijöistä luki repliikkinsa studion äänittämissä siten, että toinen kuuli puhelun läpi repliik- kit omassa kuvassaan. Otosten jälkeen kuvanegatiivi ladattiin kamerassa alkuun, maski kää- nettiin vastakkaiselle puolelle ja valotettiin taas toinen puoli negatiivista toisen näyttelijän kuvassa. Tämän toinen näytteli- jä omassa kuvassaan puolestaan kuuli luurin läpi edeltävän näyt- telijän repliikit äänitallentimel- ta. Lopulta jälkitöissä ääniraidat yhdistettiin.²

Tyttö kuunsillalta sai en- si-iltansa elokuvateattereissa 30.10.1953.¹ Elokuva ja sen näkökulma on aikaansa nähden edistysellinen ja hieno, jopa feministinen. Hella Wuolijoen tarinan päähenkilö ja aktiivinen toimija on nainen. Nainen on tarinassa se, joka aina miehelle soittaa. Suomalaisen elokuvan studiokaudella, eli kulta-ajal- la, studiopotomot olivat tietoisia siitä, että yleisö halusi nähdä elokuvan päärooleissa myös vahvoja naisia. Tämän vuoksi monissa vanhoissa elokuvissa näkee suuriakin naisrooleja. Tilanne muuttui 1960-luvul- la uuden aallon myötä. Uudet ohjaajat alkoivat tehdä eloku-

via pelkästään omista näkökul- mistaan itsenäisinä tekijöinä. Koska enemmistö ohjaajista oli miehiä, myös näkökulma oli jatkossa pitkään hyvin miehi- nen.⁴ Yleisesti ottaen naisten älykkyyks tai koulutustausta oli pidetty elokuvissa piilossa, mut- ta tämän elokuvan naispääosan kohdalla se tuodaan ilmi. Elo- kuvan Pepi on korkeakoulutet- tu kemian tohtori ja kemian lai- toksen dosentti. Pepiä näytellyt Ansa Ikonen oli ollut itse hyvin innostunut roolistaan juuri sik- si, että hän pääsi näyttämään ”järkevää tiedenaista”.³

Itse kirjailija Wuolijoki piti *Tyttö kuunsillalta* -elokuvasta hyvin paljon ja kävi katsomassa sen useaan kertaan.³ Elokuva poiki ohjaaja Matti Kassilalle vuonna 1954 parhaan ohjauk- sen Jussi-palkinnon samana vuonna ohjaamansa *Sininen viikko* -elokuvan kanssa.¹ Kassi- la on ollut pidetty romaanien ja näytelmien elokuviksi sovittaja. Hän on usein saanut teosten alkuperäiskirjoittajilta suopean vastaanoton. Esimerkiksi Hella Wuolijoki uskoi Kassilaan niin paljon nähtyään *Tyttö kuun- sillalta* -elokuvan valmiina, että hän lupasi kirjoittaa tälle seu- raavan elokuvakäsikirjoituksen.³ Tämä suunnitelma ei koskaan toteutunut, sillä Wuolijoki kuo- li jo seuraavana vuonna, helmi- kuussa 1954.

Matti Kassilalle elokuvan- teon A ja O oli hyvä ja kiinnos- tava tarina. Käsikirjoitus oli hä- nelle tärkein työväline ja kaiken lähtökohta.

”Ei ole hyvää elokuvaa ilman hyvää käsikirjoi- tusta, eikä hyvää käsikir- joitusta ilman vankkaa näkemystä.”³

Matti Kassila

Lähteet:

1. https://elonet.finna.fi/Record/kavi.elonet_elokuva_123414
2. Käsikirjoitus ja ohjaus: Matti Kassila. Matti Kassila. WSOY. 2004.
3. Elokuvat kertovat, Matti Kassila. K. Koukkunen, K. Laine, J. Seitajärvi. SKS. 2013
4. <https://areena.yle.fi/podcast/tit/1-65538507>

Suhteessa Oy esittäytyy

Suhteessa Oy perustettiin 17.1.2017. Ensi vuonna juhlimme siis 10-vuotissyntymäpäivää! Ammattitaitomme on rakentunut 1980-luvun puolestavälistä alkaen jatkuvan kouluttautumisen ja karttuvan työkokemuksen myötä. Toimialaamme kuuluvat yksilö-, pari-, perhe- ja psykoseksuaaliterapia, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työnohjaus ja kouluttaminen, Kurssila-verkkokurssialustan kehittäminen, erilaisten tapahtumien järjestäminen sekä kustannustoiminta ja kirjamyynä.

Toimitilamme sijaitsevat Helsingin Kämpilässä Kumpulän siirtolapuutarhan kupeessa hyvien kulkuyhteyksien varrella osoitteessa Koskelantie 19 A. Psykoterapiavastaanotollamme toimivat psykoterapeutit Jouni Aavaluoma (yksilöpsykoterapia)

ja Sanna Aavaluoma (pari- ja perhepsykoterapia sekä psykoseksuaaliterapia). Vastaanotollamme teemme pääsääntöisesti pitkäkestoisia prosesseja, joten psykoterapiaan ja työnohjaukseen paikkoja vapautuu tällä hetkellä vain harvakseltaan. Sanna vastaa myös Helsingin Muistiyhdistyksen perheterapiasta muistiperheille.

Koulutusvalikossamme on pitkiä prosessikoulutuksia, kaksipäiväisiä erityisseminaareja sekä lyhyitä tilauskoulutuksia ja luentoja. Kehitämme koulutustoimintaamme pyrkien psykoterapeuttien sekä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten täydennyskoulutusten säännölliseen tarjontaan.

Zoom-etäsovelluksessa toteutettava koulutusryhmä voi rakentua intensiiviseksi ja luottamukselliseksi ryhmä-

kokemukseksi tietyin ehdoin. Zoom-koulutuksemme ovat reaaliaikaisia ja vuorovaikutteisia. Osallistuminen edellyttää sitoutumista koulutukseen ja aktiivista osallistumista päiviin sekä tietokonetta, jossa on kamera. Seminaareja ei tallenneta jälkeensä katsottaviksi, sillä keskustelut sisältävät myös vaihtelun piiriin kuuluvia asioita. Etäkoulutukset ovat madalta neet osallistumiskynnystä myös kaukana pääkaupunkiseudulta asuville. Olemme iloisia siitä, että koulutuksiimme osallistutaan kaikkialta Suomesta. Koulutuskalenteri vuoden 2027–2028 koulutuksista löytyy lehden sivuilta 24–25.

Suhteessa Kurssila rakentuu verkkokursseista, reaaliaikaisista webinaareista, elokuvakeskusteluilloista, webinaarikirjastosta ja kuunneltavien tiedostojen

äänikirjastosta. Kurssilan koko sisällön saa käyttöön edullisella vuosimaksulla. Lisää Suhteessa Kurssilasta voit lukea sivulta 26.

Kirjaperheeseemme kuuluu parhaillaan yksitoista kirjaa, joiden ensipainokset ovat vuosilta 2003–2025. Osa kirjoista on alun perin julkaistu toisella kustantajalla, mutta vuosien myötä niiden oikeudet ovat palautuneet tekijöilleen ja siirtyneet Suhteessa Oy:lle. Vaikka e-kirjat ovat lisänneet suosiotaan, uskomme perinteisen käsin kosketeltavan kirjan tulevaisuuteen ja haluamme osaltamme vaalia painettujen kirjojen perinnettä. Pienkustantajana voimme varmistaa kirjojemme saatavuuden myös tulevina vuosina. Osa kirjoistamme kuuluu prosessikoulutusten koulutusmaksuun. Kirjavalikoimamme esitellään lehden sivuilla 20–23.

Elokuvat Suhteessa Oy:n toiminnassa

Elokuvien pari- ja perhesuhteita tutkiva Suhteessa Elävät Kuvat -elokuvaseminaari toteutuu tänä syksynä seitsemännen kerran. Tapahtumaan liittyvässä seminaarilehdessä on julkaistu kirjoituksia sekä tapahtumassa näytetyistä elokuvista, että elokuvavalan ajankohtaisista ilmiöistä. Nyt käsissäsi oleva seminaarilehti on jo yhdeksäs, sillä koronavuosien kokoontumiskieltojen vuoksi tapahtuma peruuntui kahdesti, mutta lehti julkaistiin kuitenkin digitaalisena versiona vuosina 2020 ja 2021. Kaikki seminaarilehdet löytyvät verkkoversioina kotisivuiltamme.

Sanna Aavaluoma on kirjoittanut Elävät Kuvat -blogia tammiukuusta 2023 alkaen. Blogi käsittelee elokuvien pari- ja perhe-

suhteita. Blogikirjoitusten myötä Sannalle myönnettiin Filmikamarin Pressipassi kesällä 2023 ja jäsenyys Suomen arvostelijain liiton (SARV) elokuvajaoksessa. Uusien elokuvien lehdistönäytöksiin osallistuminen on mahdollistanut elokuvauutuuksista kirjoittamisen jo ennen niiden tuloa elokuvateattereiden ohjelmistoon.

Pienkustannustoiminnassamme elokuvia monipuolisesti käsittelevien kirjojen kausi käynnistyi vuonna 2024 kahdella kirjalla.

- Aleksii Tillin esikoisteos *Asikkala suomalaisessa elokuvassa* on hurmaava suomalaisen elokuvan kultakauden kuvauspaikkahistoriikki, joka vie lukijansa kuvitetulle aikamatkalle 11 elokuvan maisemiin

ja prosesseihin elokuvakameran näkemänä. Kirjan kuvitus sisältää arkistokuvia elokuvien kuvauksista ja maisemista sekä kuvauspaikoista nykypäivänä. Kirjassa analysoidaan myös elokuvien sisältöjä, laatuja, taustoja ja historiaa.

- Sanna Aavaluoman *Suhteessa Elävät Kuvat* -kirjasarjasta on ilmestynyt kaksi ensimmäistä osaa. *Pari- ja perhesuhteet elokuvissa I ja II* muodostavat kokonaisuuden yhteensä 16 teemalla, joihin valikoitui 92 elokuvaa käsittelevät monipuolisesti pari- ja perhesuhteiden kysymyksiä elämäkaaren eri vaiheissa. 2026 ilmestyvän kolmannen osan teema on elokuvaterapia. Teoriaosuuden lisäksi se on

ennen kaikkea elokuvaterapeutin päiväkirja, johon voi kirjoittaa ajatuksia ja oivalluksia sekä kirjasarjan I ja II elokuvista, mutta myös muista itselle rakkaista elokuvista. Neljännessä osassa perehdytään muistiin, sen sairastumiseen ja muistisairaana psykoterapeuttiseen hoitoon sekä tarkastellaan elokuvien luomaa kuvaa muistisairauksista vuosina 1981–2026.

Suhteessa Kurssilassa on *Elokuvaterapian* verkkokurssi, jossa yhdistyy aiheeseen liittyvää teoriaa, henkilökohtaisia tehtäviä sekä Elokuvailtoja, joissa keskustellaan Zoom-tapaamisissa osallistujien ennakkoon katsomista elokuvista. Elokuvaillat jatkuvat kerran kuukaudessa.

www.suhteessa.fi

posti@suhteessa.fi
elavatkuvat@suhteessa.fi
aliina.aavaluoma@suhteessa.fi
sanna.aavaluoma@suhteessa.fi
jouni.aavaluoma@suhteessa.fi

Facebook:
Suhteessa Oy
Suhteessa Elävät Kuvat
PariTila
MuisTila

Instagram:
Suhteessa.fi

Etsitkö psykoanalyttista paripsykoterapeuttia?

10 vuotta sitten valmistui Therapeia-säätiön ja Helsingin Psykoterapiayhdistyksen toteuttamasta 4-vuotisesta **Psykoanalyttisen paripsykoterapian täydenniskoulutuksesta** 10 henkilöä. Osa ryhmäläisistä on jo siirtynyt eläkkeelle, mutta paripsykoterapiaa, työnohjausta ja koulutuksia tekevät edelleen:

Sanna Aavaluoma	Helsinki	sanna.aavaluoma@suhteessa.fi, suhteessa.fi	041 518 1181
Sauli Airikka	Turku	sauli.airikka@dnainternet.net, airikka-airikka.fi	044 519 7302
Anne Anttonen	Helsinki	anne@psykoterapiaanttonen.com psykoterapiaanttonen.com	040 824 3274
Kirsti Arke	Helsinki	kirsti@arke.fi, kirsti.arke.fi	040 573 5340
Riitta Lindqvist	Helsinki	riitta.lindqvist@pp.inet.fi, psykoterapiahelsinki.net	044 284 0353
Jaana Lähteensuo	Tampere	jaana.lahteensuo@gmail.com	045 205 7717
Riitta Rönkä	Helsinki	riitta.ronka@netti.fi	040 518 7768

PariTila Psykoseksuaaliterapian täydenniskoulutuksen käyneitä psykoterapeutteja:

Mary Bright	Oulu + etäyhteys	psykoterapiapalvelumarybright@gmail.com minduu.fi/fi/profiili/mary_bright	044 235 5264
Saara Jaskari	Turku	Profiam Oy, saara.jaskari@profiam.fi	050 382 1200
Mari Kinnunen	Helsinki	kuuleva.fi, mari.kinnunen@kuuleva.fi	040 687 9764
Minna Koivuranta	Tampere	minna.koivuranta@mielenvirta.net, mielenvirta.net	
Janna Kujanpää	Turku + etäyhteys	profiam.fi/fi/perhepsykoterapia	0444983251
Pirjo Latvanen	Tampere, Akaa	pirjo@psykologipirjolatanen.fi psykologipirjolatanen.fi	050 541 1786
Maarit Mattila	Helsinki, Riihimäki	maarit.mattila@stradiaatti.fi, stradiaatti.fi	041 462 6968
Minna Mäenpää	Tampere	ps.minnamaenpaa@gmail.com, terapeuttitampere.fi	
Nina Nevala	Iisalmi + etäyhteys	niina.nevala@nn-palvelut.fi, nn-palvelut.fi	044 542 1260
Kirsi Penttinen	Helsinki: Pasila ja Pajamäki	kirsi.penttinenkj@gmail.com, penttinenkj.fi	040 550 7377
Minna Salmi	Oulu	salmi.minnak@gmail.com, ilmapiirit.fi	050 360 7487
Tarja Södergård	Järvenpää	vakauttaelamaan.fi, info@vakauttaelamaan.fi	040 696 1375
Mira Talala	Oulu	mira.talala@icloud.com, psykoterapiapalvelutoulu.fi	040 504 2311
Satu Timonen	Lieksa	satu.timonen@kotirappu.fi, kotirappu.fi	050 412 6007
Riikka Uuksulainen	Seinäjoki, Kauhava	riikka.uuksulainen@evl.fi	040 6881 447
Marjo Vuonos-Paavola	Noste-Helsinki	vuonosmarjo@hotmail.com	040 763 6610

Therapeia-säätiön koulutuskeskuksen psykoanalyttisen paripsykoterapian täydenniskoulutus

Therapeia-säätiöllä psykoanalyttisen paripsykoterapian täydenniskoulutuksissa ovat kouluttaneet Pirjo Tuhkasaari ja Terttu Kuva-ja, sekä viime vuosina Sanna Aavaluoma ja Anne Anttonen. Seuraava 1,5 vuotta kestävä koulutus käynnistyy syksyllä 2027. Löydät Therapeian psykoterapeuttilistalta psykoterapeutit, jotka ilmoittavat tekevänsä myös paripsykoterapiaa.

Kirjallisuutta elämästä, ihmissuhteista ja elokuvista

Suhteessa Oy:n kasvavan kirjaperheen kaikki kirjat voit tilata edullisesti suoraan verkkokaupastamme <https://www.suhteessa.fi/verkkokauppa/>

Avaluoma (2024)

Suhteessa elävät kuvat. Pari- ja perhesuhteet elokuvissa I

Elokuva ja psykoanalyysi ovat vallankumouksellisella tavalla vaikuttaneet mahdollisuuksiimme tutkia ja ymmärtää elämää, ihmisyyttä, tiedostamatonta mieltä, ihmissuhteita ja ihmiskohtaloita. Elokuvan vaikuttavuus perustuu kokonaisvaltaiseen kokemukseen, jossa katsojan eläytyminen ja samaistuminen elokuvan hahmoihin ja tapahtumiin mahdollistavat hänen oman elämänsä teemojen ja tapahtumien työstymisen.

Perinteisten elokuvakritiikkien sijaan kirjan elokuvien roolihenkilöitä lähestytään kuin he olisivat pari- tai perhepsykoterapiassa. Lukija voi tarkastella elokuvien tarinoiden päähenkilöiden elämää, mielenmaailmaa ja ihmissuhteita monipuolisesti psykoanalyttisen teorian ja omien kokemustensa läpi.

Suhteessa Elävät Kuvat - Pari- ja perhesuhteet elokuvissa I on ensimmäinen osa kirjasarjaa, joka käsittelee elokuvien pari- ja perhesuhteita, elokuvaa välineenä ymmärtää itseä ja ihmissuhteita sekä elokuvaterapiaa. Sarjan ensimmäinen osa avaa psykoanalyttista lähestymistapaa parisuhteeseen ja perheeseen, teoreettista viitekehystä ja kirjoitusten lähestymistapaa käsiteltäviin elokuviin. 52 elokuvakirjoitusta on jäsennetty kahdeksaan teemakokonaisuuteen: Elävät tunteet, Identiteettejä ja suhteita, Psykoseksuaalisuus, Perhesuhteita, Vanhemmuuden varjoissa, Eroja ja irrottautumisia, Riippuvuuksia, Kuolema parisuhteessa ja perheessä.

ISBN 978-952-68832-6-7

Kansikuva Matti Pikkujämsä, toteutus Emmi Harju

Avaluoma (2025)

Suhteessa elävät kuvat. Pari- ja perhesuhteet elokuvissa II

Sarjan toinen osa täydentää ensimmäistä osaa 40 elokuvakirjoituksella teemakokonaisuuksissa: Lapsen ja nuoren maailma, Parisuhdedyndamiikkaa, Perhedynamiikkaa, Kasvutarinoita, Rajojen ylityksiä, Kriisejä ja traumoja, Mielen järkkäminen, Mitä jos...? Kirjassa on

lisäksi osiot Psykoterapia elokuvissa, Psykoterapia televisiosarjoissa ja Parisuhde ja psykoterapia tositelevisiossa ja dokumenttisarjassa.

ISBN 978-952-68832-7-4

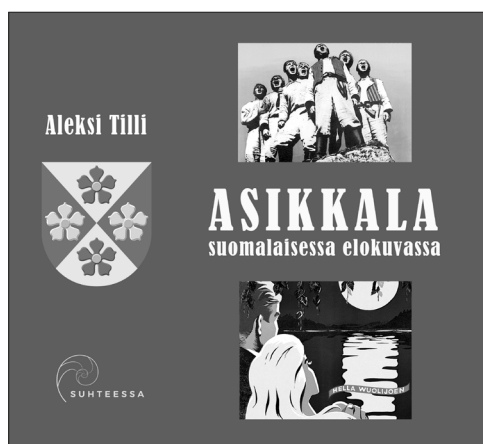
Kansikuva Matti Pikkujämsä, toteutus Emmi Harju

Avaluoma (2025)

Suhteessa elävät kuvat. Elämäni elokuvat

Sarjan kolmannen osan teema on elokuvaterapia. Kirjan teoriaosuus avaa elokuvaterapian historiaa, kehitystä ja käytäntöjä. Päiväkirjaosuudessa voi kirjoittaa omia ajatuksia kirjasarjan kahden ensimmäisen osan elokuvista sekä 100 itselle rakkaimmasta eloku-

vasta. Kirja sisältää elokuvaterapeuttisia kysymyksiä, jotka auttavat sinua pohtimaan elokuvien teemoja omassa elämässäsi. Kirja ilmestyy lokakuussa 2026. **Ennakkotilaa kirja jo nyt!**

Tilli (2024)

Asikkala suomalaisessa elokuvassa

Oletko koskaan pohtinut, missä kaikkialla elokuvia on historiansa aikana kuvattu? Voisiko jonkun rakastetun tai itsellesi tärkeän elokuvan tunnettu kohtauspaikka olla lähempänä, kuin ehkä arvaatkaan? Kuvauspaikat ovat olleet elokuvien ja TV-sarjojen ystäville ja faneille kuin pyhiinvaelluspaikkoja vuosikymmenten ajan ympäri maailmaa. Joistain paikoista on tätä kautta tullut jopa lomakohde tai ainakin lomakohteen vetonaula.

Asikkala suomalaisessa elokuvassa vie lukijansa kuvitetulle historian aikamatkalle elokuvakameran näkemänä niin tunnettujen, kuin vähemmän tunnettujen eloku-

vienkin siivittämänä. Kirjassa käsiteltävien elokuvien ohjaajakirjo vaihtelee Valentin Vaalasta Matti Kassilaan ja Spede Pasasesta Mika Kaurismäkeen. Kirja havainnollistaa menneiden vanhojen elokuvien sekä nykyisten tuttujen Asikkalan maisemien yhteyttä. Kirja uppoutuu analyttisesti myös itse elokuviin, niiden sisältöön, laatuksien myksiin, taustoihin ja historiallisiin asemiin.

Kirjassa elokuvat: Miehen kylkiluu, Seitsemän veljestä, Jumalan myrsky, Kanavan laidalla, Tyttö kuunsillalta, Sampo, Lasidäni, Oksat pois!., Lentävät luupäät, Kaikki pelissä ja Tie pohjoiseen.

ISBN 978-952-68832-5-0

Kansien suunnittelu Aleksis Tilli, toteutus Emmi Harju

Aavaluoma (2016)

Kunnes kuolema meidät eriyttää. Muistisairaana puolison suruprosessi ja toipuminen puolison kuoleman jälkeen.

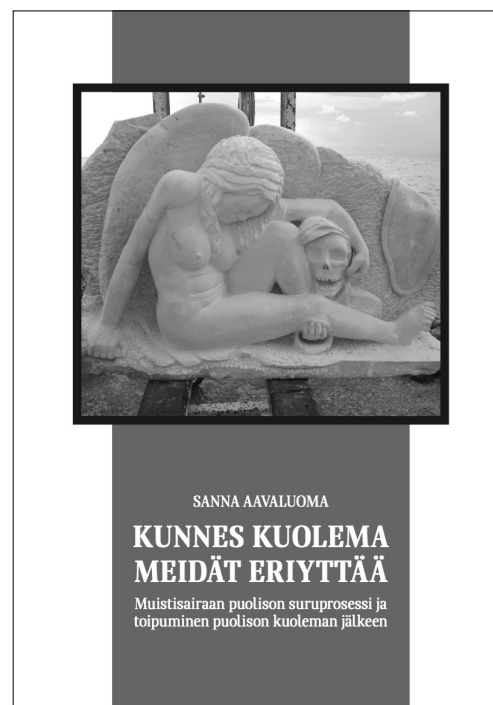
Rakkaan kuolema on elämänsä kohta, joka pakottaa yksin jäävän rakentamaan uudelleen minuutensa ja identiteettinsä ilman toista ja parisuhdetta, joka tiedostamattomalla ja sanattomalla sopimuksella kannatteli puolisoitten toisiinsa sijoittamia odotuksia ja toisilleen antamia psyykkisiä tehtäviä. Kuolema erottaa puoliset, mutta se antaa myös mahdollisuuden uuteen eriytymiseen ja yksilöitymiseen. Onnistuneen suruprosessin myötä kuolleesta muodostuu sisäinen muisto-objekti, todellinen kuva ihmisestä, jota sekä rakasti että vihasi. Muisto-objekti lohduttaa ja auttaa rakentamaan omaa elämää uudelleen.

Kun parisuhteen taakkana on toisen sairastuessa ja kuollessa liikaa työstämättömiä asioita, kokemuksia ja ristiriitoja, surutyö pysähtyy tai estyy. Kuolleesta puolisoista ei voi irrottautua, sillä se merkitsisi myös luopumista osasta itseä ja siten omaa sisäistä kuolemaa. Komplisoidussa surussa kuollut puoliso koetaan yksipuolisesti täydellisenä tai vihattavana ja samalla nämä tunteet herättävät toivottomuutta, syyllisyyttä ja häpeää.

Kirja rakentaa paripsykoanalyttista suruteoriaa tarkastellen puolisoitten yhteistä suruprosessia parantumattoman sairauden edetessä sekä parisuhteen laadun ja puolisoitten psyykkisen yksilöitymisen vaikutusta lesken toipumisprosessiin puolison kuoleman jälkeen. Komplisoidun surun riskit ovat tunnistettavissa puolisoitten välisessä dynamiikassa jo sairauden varhaisessa vaiheessa. Kyselytutkimus, johon osallistui 25 muistisairaana puolison leskeä antaa arvokasta tietoa parisuhteen tukemisen merkityksestä ja mahdollisuuksista sairauden aikana, saattohoidon kehittämisen tarpeesta sekä lesken tukemisesta puolison kuoleman jälkeen. Kirja soveltuu oppikirjaksi lääketieteeseen, hoitotyöhön, psykologian, psykoterapian sekä sosiaalityön koulutus- ja opetusohjelmissa. Kirja auttaa pareja valmistautumaan parantumattoman sairauden tunneprosesseihin, yhteisestä elämästä luopumiseen ja leskiä puolison kuoleman jälkeen.

ISBN 978-952-93-7713-8

Kansikuva Sanna Aavaluoma, Gerhard Stelzhammerin veistoksesta
Kannet Kiige Reklamiburo

Aavaluoma & Kyrölä (2003)

Tornadon kohtaaminen

”Kirja kuvaa draamamenetelmien käyttöä dementiahoidossa, sekä dementoituvien että omaisten ryhmissä.” Kokemuksia vuoden kestoisesta psykodraamaryhmästä sairastuneille vuonna 2000 ja läheisten ryhmistä vuosina 2001–2002 Helsingin Alzheimer-yhdistyksessä. Kirja perustuu osittain kirjoittajien opinnäytetöihin psykodraamaohjaajakoulutuksessa aikana, jolloin muistisairaus-termi ei vielä ollut käytös-

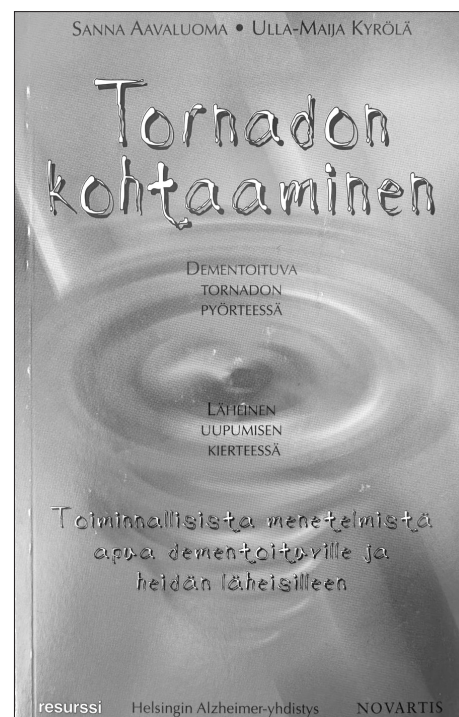
sä. Työskentely oli alku muistisairaiden psykoterapeuttisen hoidon kehittämistyölle, jota Sanna jatkaa edelleen.

Harvinaisuus!

Saatavana viisi kappaletta.

ISBN 952-9798-10-5

Helsingin Alzheimer-yhdistys & Resurssi.
Kansikuva Marja Sohlman

Aavaluoma & Tammelin (2008, 2017)

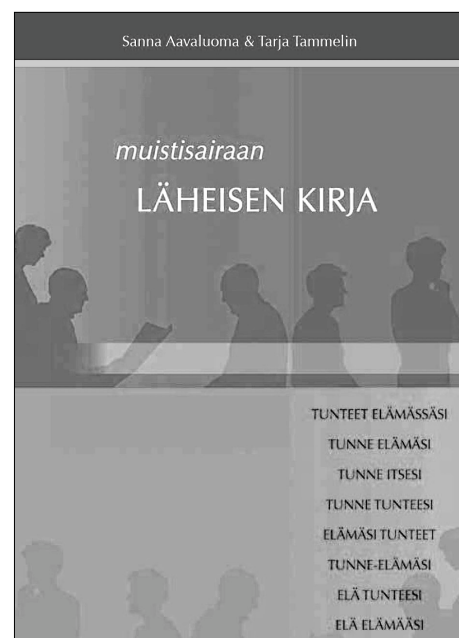
Muistisairaana läheisen kirja

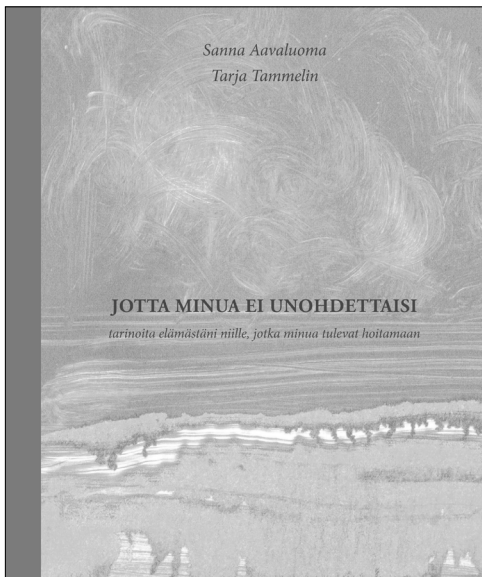
Merkittävä tekijä omaishoitajana uupumiselle on jatkuva toisen tarpeita varten oleminen ja oman ajan väheneminen. Muistisairaus hämärtää ja rikkoo ihmisten välisiä psyykkisiä rajoja sairauden etene- misen ja lisääntyvän avun tarpeen myötä. Tämä pieni kirja on kirjoitettu omaishoitajan tueksi säilyttämään sisäinen yhteys omiin ajatuksiin, arvoihin, tunteisiin ja tarpeisiin – riippumatta konkreettisesta elämäntilanteesta ja mahdollisuuksista toteuttaa niitä. Kirjan teemat ovat nousseet valtakunnallisissa omaishoitajien

internaattiryhmissä Helsingin Alzheimer-yhdistyksen toteuttamassa Ray:n rahoittamassa HOPEA-projektissa vuosina 2005–2007. Kirja sisältää paljon pohdintatehtäviä. Kirjan kuvituksena olevat kuvat ovat syntyneet osana ryhmien työskentelyä. Kirjan ensimmäinen painos ilmestyi vuonna 2008. Toisen painoksen myötä kirja siirtyi Suhteessa Oy:n kustantamaksi vuonna 2017.

ISBN 978-952-68832-0-5

Kansikuva Jaakko Leikas

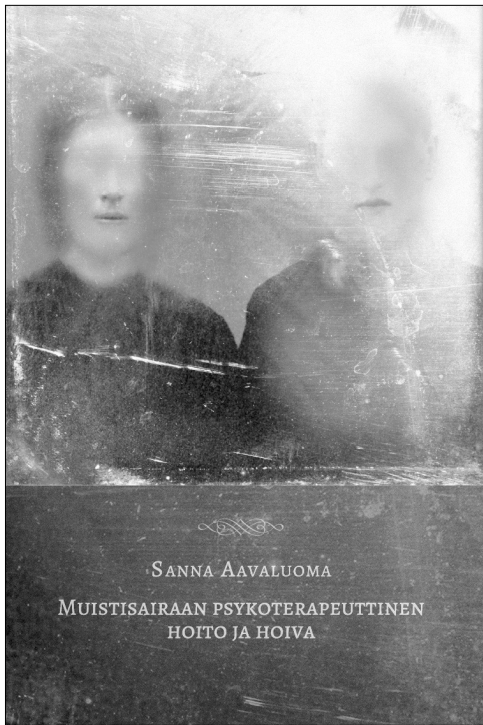
Aavaluoma & Tammelin (2012, 2013, 2017)

Jotta minua ei unohdettaisi. Tarinoita elämästäni niille, jotka minua tulevat hoitamaan.

Ihmisen hyvä hoito edellyttää sitä, että häntä hoitavat henkilöt tuntevat hänen elämäntarinaansa ja hänelle elämässään tärkeitä asioita. Kun ihmisen kyky ilmaista omaa tahtoaan syystä tai toisesta heikkenee, on olemassa suuri riski, että hänelle tärkeät asiat jäävät kuulematta. Tähän työkirjaan voi tallentaa omaa elämäntarinaansa sekä asioita, joita toivoo jokapäiväisessä hoivassa huomioitavan. Kirja toimii keskustelun virittäjänä perheessä sekä muisteluryhmissä. Kotihoidossa sitä voi-

daan käyttää työvälineenä ja samalla helpottaa tulevaisuutta kodin ulkopuolisessa hoidossa. Kirja on syntynyt kokemuksista 12 vuoden aikana toteutetuissa Helsingin Alzheimer-yhdistyksen Ray:n rahoittamissa projekteissa. Kirjan ensimmäinen painos ilmestyi vuonna 2012, toinen painos vuonna 2013. Vuonna 2017 kolmannen painoksen myötä kirja siirtyi Suhteessa Oy:n kustantamaksi.

ISBN 978-952-68832-1-2
Kannet Eliisa Isoniemi

Aavaluoma (2015, 2016)

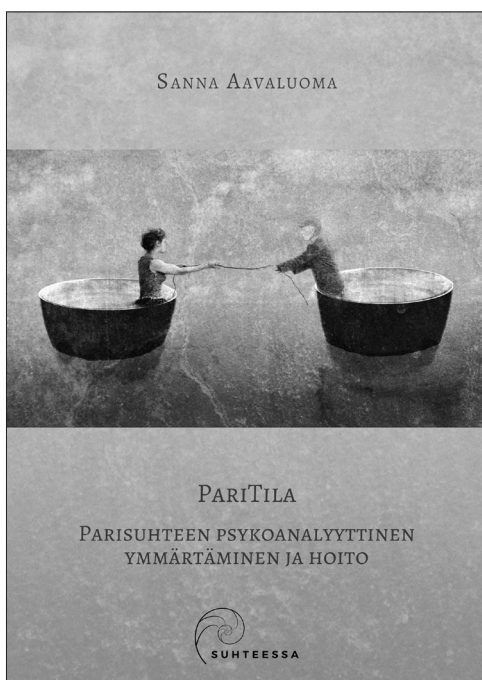
Muistisairaalan psykoterapeuttinen hoito ja hoiva

Muistisairaus on yhä useamman perheen todellisuutta. Ikääntyvien perheiden lisäksi muistisairaudet koskettavat myös työikäisiä. Etenevä, parantumaton, kuolemaan johtava sairaus vaikuttaa monella tavalla sairastuneen ja hänen läheistensä elämään. Muistisairaiden ihmisten hoito on erityistä osaamista vaativaa hoitotyötä. Psykoterapia tarjoaa näkökulman muistisairauksien ymmärtämiseen ja hoitoon ihmisen vuorovaikutussuhteiden ja sisäisen kokemusmaailman kautta. Jokaisen hoitavan ammattihenkilön on mahdollista oppia psykoterapeuttista ajattelua. Perushoitotyössä psykoterapeuttinen ymmärrys ja ajattelu auttavat henkilökuntaa rakentamaan rakastavia ja arvostavia hoitosuhteita muistisairaisiin ihmisiin heidän kuolemaansa saakka.

Muistisairauksien kokonaisvaltainen hyvä hoito rakentuu psykoterapeuttisen ajattelun ja somaattisen hoidon yhdistyessä sairauden eri vaiheissa psykoterapiasta psykoterapeuttiseen hoivaan. Kirja avaa etenevän muistisairauden ymmärrystä psykoterapeuteille ja psykoterapeuttisen ajattelun perusteita somaattisen hoidon ammattilaisille. Kirja soveltuu oppikirjaksi lääketieteen, hoitotyön, psykologian, psykoterapian sekä sosiaalityön koulutus- ja opetusohjelmissa. Kirja on avuksi muistisairauteen sairastuneelle, hänen puolisolleen ja heidän läheisilleen.

Kirja perustuu Sanna Aavaluoman työkokemukseen muistisairaiden ja heidän läheistensä kanssa vuodesta 2000.

ISBN 978-952-68461-0-1
Kannet Päivi Hintsanen

Aavaluoma (2022)

PariTila Parisuhteen psykoanalyttinen ymmärtäminen ja hoito

Psykoanalyttisen parisuhdeteorian mukaan kahden ihmisen välillä syntyvä tiedostamaton dynamiikka vaikuttaa parisuhteen syntyyn, kehittymiseen, kriisiytymiseen ja päättymiseen. Parisuhteessa puolisojen psyykkisen kasvun ja kehityksen kysymykset aktivoituvat uudelleen kohdattaviksi, eletäviksi ja ratkaistaviksi. Suhteen haasteet ja kriisit nähdään kumpaakin palvelevana, sillä suhteen kriisissä molemmat tiedostamattaan mahdollistavat toisilleen sen, minkä kohtaaminen palvelee kummankin sisäistä kasvua.

Psykoanalyttisessa paripsykoterapiassa hoidossa on parisuhde. Hoidon tavoitteena on vahvistaa PariTilaa, jossa on mahdollista havainnoida ja ymmärtää itseä, toista ja suhdetta sekä ymmärtää millä tavalla puo-

lisot ylläpitävät suhteensa haasteita ja miksi kumpikin omista lähtökohdistaan tarvitsee toisen tietynlaisia, hankalana koettuja reaktioita ja toimintatapoja. **Paripsykoterapiassa** pyritään korjaamaan ja syventämään puolisoiden parisuhdetta ja uudelleen luomaan parin hyväksi kokemaa yhteiselämää ja luottamusta tulevaan. **Psykooseksuaaliterapiassa** seksuaalisuutta ja siihen liittyviä vaikeuksia tutkitaan huomioiden seksuaalilääketieteen lisäksi seksuaalisen ongelman altistavat, laukaisevat ja ylläpitävät tekijät puolisoiden historiassa, mielen sisäisessä maailmassa, sisäistetyissä suhteissa, merkittämissä suhdekokemuksissa ja suhteessa olon dynamiikassa. **Kriisiterapiassa** pyritään löytämään ymmärrys suhteen kriisin

Aavaluoma (2019)

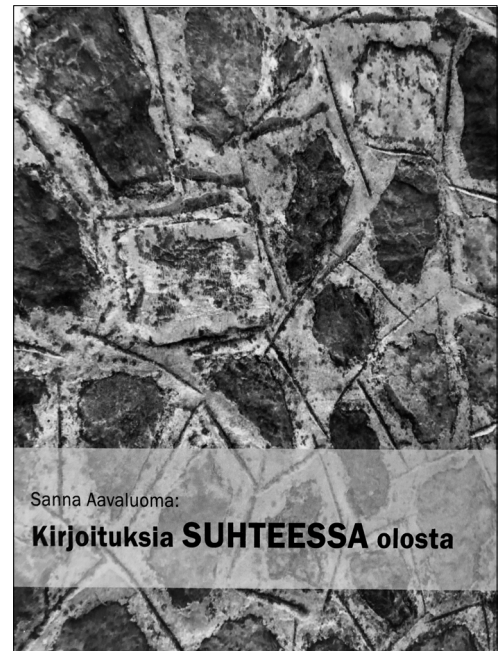
Kirjoituksia Suhteessa Olost

Ihmisen elinikäinen psyykinen kasvu ja kehitys tapahtuu suhteessa toiseen ihmiseen, toinen ihminen on ihmisen olemassaolon ehto. Läheisissä ihmissuhteissa tulemme rakastetuksi, lohdutetuksi, nähdyksi, kuulukuksi ja ymmärretyksi, mutta myös satutetuksi, loukatuksi ja hylätyksi. Vaikka emme voi muuttaa menneisyyttämme, voimme ymmärtää paremmin sen moniulotteisia tapahtumia ja antaa niille uusia merkityksiä. Oman elämäntarinan rakentuminen mielessä eheäksi kokonaisuudeksi on meille jokaiselle elinikäinen ja haastava tehtävä. Sen toteutuminen merkitsee eletyn elämän hyväksymistä omaksi elämäksi, joka on sisältänyt iloa, onnea, rakkautta ja kiitollisuutta, mutta myös epäonnistumisia, surua, häpeää ja katumusta. Se edellyttää kaiken sävyisten tunnelmien itsessään tunnistamista ja hy-

väksymistä sekä myötätuntoa itseä ja muita kohtaan. Oman elämän ymmärtäminen ja hyväksyminen mahdollistuu, kun lempeys ja kipu saavat kokemusmaailmassa olla rinnakkain – kummankaan peittämättä toisiaan kokonaan. Silloin elämään syntyy mustan ja valkean lisäksi värien kirjo sävyineen.

Suhteessa-blogin kirjoituksissa arkiset valokuvat yhdistyvät objekti-suhdeteoreettisiin ajatuksiin läheisissä ihmissuhteissa elämisen illoista, suruista ja haasteista. Kirjan sisältämät 68 itsenäistä tarinaa jaettu neljään teemakokonaisuuteen: Olo Suhteessa, Tunne Suhteessa, Pari Suhteessa ja Vuosi Suhteessa.

ISBN 978-952-68832-2-9
Kansikuva Sanna Aavaluoma
Kannet Emmi Harju

Aavaluoma (2020)

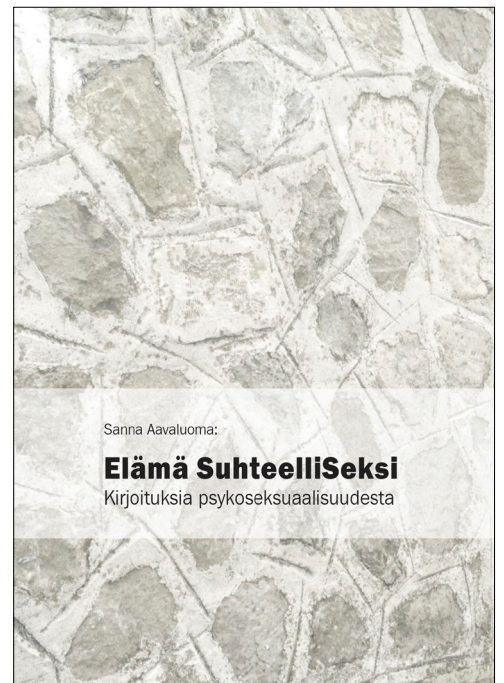
Elämä SuhteelliSeksi. Kirjoituksia psykoseksuaalisuudesta

Seksuaalisuus on erottamaton osa ihmisyyden syvintä olemusta. Seksuaalisuudessa ja sen ongelmissa yhdistyvät ruumiillisuus, psyykinen kasvu ja kehitys, sisäistettyjen suhteiden maailma, elämänaikaiset kokemukset ihmissuhteista sekä tiedostamaton mielikuva- ja merkityksmaailma. Yksilön seksuaalinen hyvinvointi edellyttää itsekokemusta, joka on riittävässä sopusoinnussa oman sukupuoli- ja seksuaali-identiteetin kanssa. Parisuhteessa seksuaalisen hyvinvoinnin saavuttaminen edellyttää puolisoiden yksilöllisten seksuaalisten maailmojen riittävää jakamista, vuorovaikutukseen laajentumista ja yhteen liittymistä – parin kehitystä SuhteelliSeksi. Parin psykoseksuaaliterapiassa yhdistyvät psykoanalyttinen ymmärrys parisuhteesta ja sen hoidos-

ta, tieto seksuaalisiin ongelmiin liittyvistä ruumiillisista tekijöistä ja niiden lääketieteellisestä hoidosta, puolisoiden seksuaali-historian ja seksuaalisuuteen liittyvien kysymysten tutkiminen sekä parin ohjaaminen erilaisten harjoitusten ja tehtävien kautta luomaan uudenlaista suhdetta itseensä, toisiinsa ja seksuaalisuuteensa.

Kirja sisältää 54 kirjoitusta teemakokonaisuuksissa Psykoseksuaalisuus, Suhteen seksuaalisuus, Seksuaaliset ongelmat ja Psykoseksuaaliterapia sekä aiemmin julkaisemattoman luvun Rakkautta ja riemua.

ISBN 978-952-68832-3-6
Kansikuva Sanna Aavaluoma
Kannet Emmi Harju

merkityksiin puolisoiden henkilökohtaisen kasvun ja parisuhteen kehittymisen näkökulmista. **Eroterapiassa** puolisoita autetaan suremaan menetettyä suhdetta ja irrottautumaan siitä ymmärtäen miksi niin tapahtui. **Vanhemmusterapiassa** eroavia puolisoita tuetaan säilyttämään arvostus ja kunnioitus toisiaan kohtaan vanhempien sekä sitoutumaan lasten parhaaksi toimivaan vanhemmuuteen erosta huolimatta. Kun toinen puolisoista on parantumattomasti sairas, paripsykoterapia voi toimia **saattohoitona** auttaen paria kohtaamaan sairauden elämään tuomia haasteita ja valmistautumaan lähestyvään kuolemaan.

ISBN 978-952-68832-4-3
Kannet Päivi Hintanen

Suhteessa Elävät Kuvat -palapeli

Elämä ihmissuhteineen, iloineen ja haasteineen on kuin pienistä osista vähitellen rakentuva palapeli. Toisinaan kaikki tuntuu olevan pieninä palasina, mutta vähitellen kuva alkaa hahmottua ja rakentua. Yhteen sopivien palojen löytäminen on palkitsevaa ja motivoivaa! Nyt voit hankkia itsellesi Matti Pikkujämsän suunnittelema tapahtumakuvastamme valmistetun korkealaatuisen palapelin. Tätä uniikkia palapeliä on valmistettu rajallinen erä.

Suhteessa Oy kouluttaa 2027–2028

Zoom-etäsovelluksessa toteutettavat koulutuksemme ovat reaaliaikaisia ja vastavuoroisia. Ne edellyttävät aktiivista osallistumista, hyvää nettiyhteyttä ja tietokonetta, jossa on kamera. Zoom-koulutusten seminaaripäiviä ei tallenneta. Seminaaripäivien lisäksi koulutukset sisältävät luettavaa kirjallisuutta ja kirjallisia pohdintatehtäviä.

MuisTila® Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito ja hoiva V (7 Zoom-koulutuspäivää) 2027

Prosessikoulutus kaikille sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille, järjestöjen ja seurakuntien työntekijöille, jotka kohtaavat työssään muistisairaita ihmisiä ja heidän läheisiään. Koulutuksen hinta 1300 (sis. alv) sisältää luennot, kirjat Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito ja hoiva, Kunnes kuolema meidät eriyttää, Muistisairaana läheisen kirja, sekä muistitikun runsaalla oheismateriaalilla, prosessipäiväkirjan ja kynän.

28.1.2027

Elämäntarinan tunteminen hyvän hoidon perustana

18.2.2027

Perhesuhteiden merkitys hyvinvoinnille

25.3.2027

Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito ja hoiva I: Psykoterapeuttisen hoidon periaatteet ja elementit

15.4.2027

Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito ja hoiva II: Rakkaan kanssa kuutamolla – Parisuhde muistisairaudesta kajoissa
Parisuhde, muistisairaus ja seksuaalisuus
Kunnes kuolema meidät eriyttää – parisuhteen merkitys yhteiselle luopumisprosessille

20.5.2027

Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito ja hoiva III: Tähtenlentoja: Perhetyö diagnoosista saattohoitoon
Lapsi ja vanhemman muistisairaus
Sukupuoli hoidon välineenä perhetyössä

12.8.2027

Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito ja hoiva IV
Ryhmät sairastuneille, puolisoille, aikuisille lapsille ja pariskunnille
Ryhmän ohjaamisen perustaitoja

9.9.2027

Kuoleman kohtaaminen, Muistisairaana saattohoito
Surun ja masennuksen erottaminen
Hoitajan jaksaminen ja hyvinvointi

PariTila® Parisuhteen psykoanalyttinen ymmärtäminen ja hoito 30 op (Zoom) 2027–2028

Yhteistyössä Hämeen Kesäyliopiston kanssa järjestettävässä vuoden kestoisessa täydennyskoulutuksessa yhdistyvät Suhteessa Elävät Kuvat -elokuvaseminaari Helsingissä, zoom- seminaaripäivät, luettava kirjal-

lisuus, reflektiokirjoitukset luettavasta kirjallisuudesta sekä välitehtävinä pohdintaa seminaareista suhteessa omaan työhön. Perhepsykoterapeuteille koulutus antaa pätevyyden tehdä Kelan tukemaa paripsykoterapiaa. Koulutuksesta on mahdollisuus saada merkintä Opetushallituksen ylläpitämään Koski-tietovarantoon. Koulutusmaksu sisältää elokuvaseminaarin, etäopetuspäivät sekä koulutusmateriaalit (kirjat PariTila, Kunnes kuolema meidät eriyttää, oppimispäiväkirja, muistitikku runsaalla oheismateriaalilla sekä pääsy Suhteessa Kurssilaan koulutuksen ajan). Hintatiedot ja ilmoittautuminen myöhemmin Hämeen kesäyliopiston sivuilla.

3.–4.9.2027

Suhteessa Elävät Kuvat-elokuvaseminaari Helsingissä

13.–14.10.2027

Orientaatio koulutukseen
Paripsykoterapian historia ja kehitys
Psykoanalyttisen paripsykoterapian perusteet
Parisuhde varhaisen kehityksen peilinä

17.–18.11.2027

Miksi parisuhde kriisiytyy?
Eriytyminen ja yksilöityminen parisuhteessa
Parisuhde perheen eri kehitysvaiheissa
Parisuhtedynamiikka
Kehitykselliset ja traumaattiset kriisit

8.–9.12.2027

Parin psykoanalyttinen hoito
PariTila suhteessa ja terapiassa
Paripsykoterapian puitteet ja rakenne
Paripsykoterapiaprosessi
Transferenssi ja vastatransferenssi

26.–27.1.2028

Seksuaalisuus suhteen voimavarana
Sukupuolen ja seksuaalisuuden monimuotoisuus
Seksuaalisuus elämäntapa- ja elämäntilanteissa
Seksuaalisuus psykoterapiassa

15.–16.3.2028

Parisuhteen erityiskysymykset I
Lapsettomuus valintana ja kipuna
Parista vanhemmiksi
Ero ratkaisuna ja pakona, Vanhemmuus eron jälkeen
Parisuhde uusperheessä

26.–27.4.2028

Parisuhteen erityiskysymykset II
Ulkopuoliset suhteet
Parisuhdeväkiä
Riippuvuusongelmat
Vakava sairaus ja kuolema parisuhteessa

17.–18.5.2028

Parisuhteen erityiskysymykset III
Seksuaalisuus suhteen haasteena
Seksuaaliset häiriöt
Seksuaalinen kaltoinkohtelu
Psyko-seksuaaliterapian perusteita

23.–24.8.2028

Kliininen seminaari
Työnohjausta
Avoimeksi jääneitä kysymyksiä
Koulutuksen päätös

UUTUUS!

Ikääntyvän psykoterapia ja psykoterapeuttinen hoiva (Zoom) 2027–2028

Täydennyskoulutus psykoterapeuteille sekä kokeneille sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille antaa kokonaisvaltaisen viitekehyksen psykoterapiaan ja psykoterapeuttiseen työhön ikääntyvien kanssa. Koulutuksessa yhdistyvät 16 etäyhteydellä toteutuvaa seminaaripäivää, Suhteessa Elävät Kuvat -elokuvaseminaari Helsingissä, luettavaa kirjallisuutta ja sen kirjallista reflektointia sekä oppimispäiväkirjassa pohdintaa seminaarien teemoista suhteessa omaan työhön. Koulutusmaksu sisältää elokuvaseminaarin, etäopetuspäivät sekä koulutusmateriaalit: Kirjat: Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito ja hoiva, Kunnes kuolema meidät eriyttää, Muistisairaana läheisen kirja ja Jotta minua ei unohdettaisi, tarinoita elämästäni niille, jotka minua tulevat hoitamaan, muistitikku runsaalla oheismateriaalilla, oppimispäiväkirja sekä pääsy Suhteessa Kurssilaan koulutuksen ajan. Koulutus järjestetään yhteistyössä Hämeen Kesäyliopiston kanssa. Hintatiedot ja ilmoittautuminen Hämeen Kesäyliopiston sivuilla myöhemmin.

25.–26.8.2027

Vanhuus 2000-luvulla

- Vanhuuden fyysiset ja psyykkiset haasteet
- Vanhuuden psyykkiset kehitystehtävät
- Moderni yhteiskunta ja ikääntyminen
- Opiskelijoiden oma suhde ikääntymiseen

3.–4.9.2027

Suhteessa Elävät Kuvat -elokuvaseminaari Helsingissä

6.–7.10.2027

- Ikääntyvän ihmissuhteet
- Ylisukupolvisuus
- Isovanhemmuus

- Ystävyyssuhteet ja yksinäisyys

10.–11.11.2027

Vanhuus ja rakkaus

- Psykoseksuaalisuus
- Elämänaikaiset rakkaussuhteet
- Ikääntyvän seksuaalisuus

15.–16.12.2027

Elämä muistisairauden kanssa

- Muistisairaana maailma
- Muistisairaus perhesuhteissa
- Muistisairaana seksuaalisuus
- Omaishoitajuus

19.–20.1.2028

Elämän integraatioprosessi

- Eletyn elämän tunnistaminen
- Kiitollisuus ja katumus
- Aktivoituvat traumat

9.–10.2.2028

Varjoja ja vaaroja

- Mielenterveysongelmat
- Somaattiset sairaudet
- Kaltoinkohtelu ja väkivalta
- Päihteiden ongelmakäyttö
- Itsetuhoisuus

8.–9.3.2028

Psyko-terapian erityiskysymyksiä

- Autonomia ja toimintakyky
- Ruumiillisuus ja moniaistillisuus
- Transferenssisuhteiden rikkaus
- Luopuminen

10.–11.5.2028

Kohti kuolemaa

- Elämän rajallisuus
- Elämän merkityksellisyys
- Kuoleman läheisyys
- Leskeys ja suhde omaan kuolemaan

Psykoanalyttinen näkökulma parisuhteeseen ja perheeseen (Zoom) Alkaa tammikuussa 2028

Vuoden kestoinen täydennyskoulutus psyko-terapeuteille sekä kokeneille sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille antaa teoreettisen viitekehyksen parisuhteen ja perheen ymmärtämiseen sen kehitysvaiheissa ja -haasteissa sekä välineitä työhön parien ja perheiden kanssa. Koulutuksessa yhdistyy 20 etäyhteydellä toteutuvaa seminaaripäivää (2 päivää kuukaudessa), Suhteessa Elävät Kuvat elokuvaseminaari Helsingissä, luettava kirjallisuus

ja oppimispäiväkirja, joka sisältää reflektiot luettavasta kirjallisuudesta, sekä pohdintaa seminaarien teemoista suhteessa omaan työhön parien ja perheiden kanssa. Koulutuksen hinta 3500 € (sis. alv) sisältää seminaarit, neljä luettavista kirjoista (Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito ja hoiva, Kunnes kuolema meidät eriyttää, Elämä Suhteelliseksi, PariTila Parisuhteen psykoanalyttinen ymmärtäminen ja hoito), sekä muistitikun runsaalla oheislukemistolla. Opiskelijoilla on pääsy Suhteessa Kurssilaan koulutuksen ajan. Koulutukseen otetaan korkeintaan 10–12 osallistujaa. Päivämäärät ja tarkempaa tietoa myöhemmin kotisivuilla.

Ihmisen kasvu ja kehitys suhteessa toiseen
Psyykkinen eriytyminen ja yksilöityminen
Varhainen vuorovaikutus
Kehitykselliset traumat

Parisuhteen psykoanalyttinen ymmärtäminen
Parisuhde varhaisen kehityksen peilinä
Tyydyttävä ja tukahduttava symbioosi
Toiseuden hyväksyminen
Oidipaaliset kysymykset

Perheen kehitysvaiheet ja -haasteet
Lapsettomuus
Kahdesta kolmeksi
Sisarussuhteet
Vanhemmuus
Isovanhemmuus

Bowenin teoria perheestä
Yksilöityminen perheessä
Ylisukupolvisuus ja taakkasiirtymät
Sukupuuhoidon välineenä

Psykoseksuaalinen kehitys
Seksuaalisuus voimavarana
Seksuaalisuus parisuhteessa
Seksuaaliset haasteet ja ongelmat
Seksuaalisuus hoitosuhteessa ja psykoseksuaaliterapia

Ikääntyminen kehityksellisenä vaiheena
Muistisairaudet perheessä
Ikääntynyt psykoterapiassa
Muistisairaus ja psykoterapia

Vakava sairaus ja kuolema parisuhteessa ja perheessä
Leskeys
Suru perheessä

Suhteessa Elävät Kuvat-elokuvaseminaari Helsingissä

Pari- ja perhepsykoterapia
Psykoanalyttisen hoidon puitteet
Hoitosuhde kehityksellisenä suhteena
Lapset perheterapiassa

Tiedostamaton pari- ja perhepsykoterapiassa
Projektiiviset prosessit
Transferenssit ja vastatransferenssit
Unet pari- ja perhepsykoterapiassa

Klininen seminaari
Avoimia kysymyksiä

TILAUSKOULUTUS

Vakavasti sairastuneen psykoterapeuttinen tuki

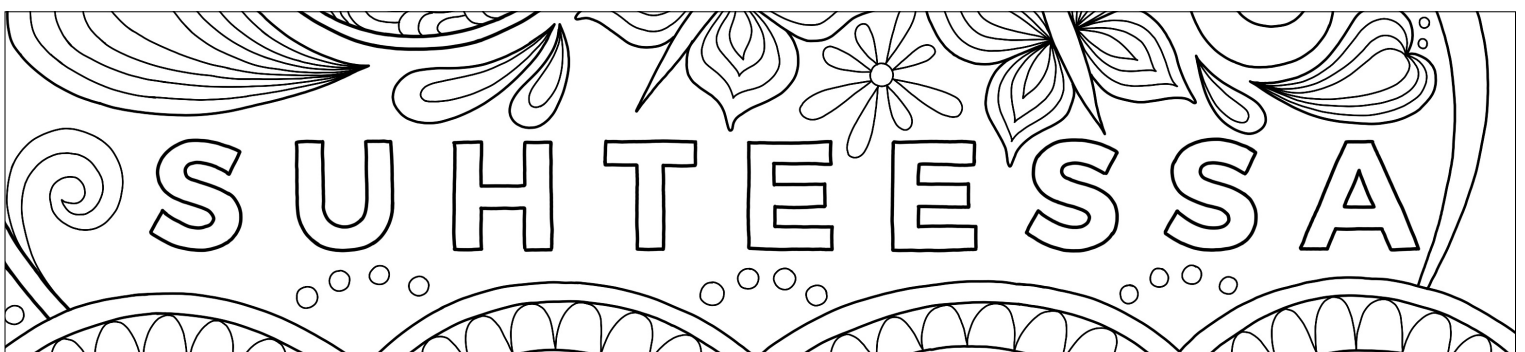
Vuodesta 2017 sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon työntekijöille ja järjestöille järjestetty kaksiosainen koulutusprosessi, jonka perusosa sisältää kuusi koulutuspäivää ja syventävä osa viisi luennoista ja työnohjausryhmistä koostuvaa koulutuspäivää. Kouluttajina kouluttajapsykoterapeutit Sanna Aavaluoma ja Florence Schmitt. Molemmilla kouluttajilla on pitkä työkokemus vakavasti sairastuneiden psykoterapiasta ja psykoterapeuttisesta hoidosta.

Peruskoulutus 6 päivää

- Kokonaisvaltainen ihminen – ruumiillisuus ja mieli, Psykoterapeuttisen hoidon elementit (SA)
- Perhesuhteet, sisarusuhteet, parisuhde ja vakava sairaus ylisukupolvisuus, sukupuoli ymmärryksen lisääjänä (SA)
- Lapsi ja vanhemman vakava sairaus, vakava sairaus ja vanhemmuus, lapsen vakava sairaus ja kuolema (FS)
- Vanhus potilaana, Muistisairaana ihmisen kohtaaminen (SA)
- Kuoleman ja kuolevan kohtaaminen, Palliatiivinen hoito, Saattohoito (SA)
- Surun monet ulottuvuudet, Hoitajan tunteet ja työssä jaksaminen (SA)

Syventävä koulutus 5 päivää teoriaa ja työnohjausta (SA ja FS)

- Tunteet – uhka vai mahdollisuus
- Psyykkiset puolustusmekanismit
- Kiintymyssuhteet lapsuudessa ja aikuisuudessa
- Parisuhde ja vakava sairaus
- Hoidon eettisiä kysymyksiä

Suhteessa Kurssila -verkkokurssimaailma

Suhteessa Kurssilassa käsitellään koko elämänkaareen liittyviä ihmisen keskeisiä kysymyksiä, teemoja ja haasteita, rakkautta, erilaisia parisuhteita, psykoseksuaalisuutta, perhesuhteita, sairastumista, kuolemaa ja surua. Hoidollisia viitekehyksiä ovat psykoanalyttinen pari- ja perhepsykoterapia, psykoseksuaaliterapia, saattohoito, elokuva- ja kirjallisuusterapia.

Suhteessa Kurssilassa voit oppia ja oivaltaa omassa tahdissasi, osallistua yhteisiin webinaareihin ja halutessasi jakaa kokemuksia toisten kurssilalaisten kanssa. Verkkokurssien sisältöjä voi hyödyntää niin henkilökohtaisessa elämässä kuin työssä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisena yksilöiden, parien ja perheiden kanssa.

Kurssilan vuosipaketti 2027 sisältää

9 verkkokurssia

- Parisuhde ja vakava sairaus
- Elämä muistisairauden kanssa
- PariTila Parisuhteen psykoanalyttinen ymmärtäminen ja hoito
- Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito
- Seksuaalisuus voimavarana ja haasteena
- Psykoseksuaaliterapia
- Suru ja luopuminen parisuhteessa ja perheessä
- Elokuvaterapia
- Perheen psykoanalyttinen ymmärtäminen ja hoito – koko vuoden 2026 täydentävä verkkokurssi

Syksyn 2026 reaaliaikaiset webinaarit

- 9.9. Elokuvakeskustelu
- 7.10. Omaishoitajuuden haasteista
- 14.10. Elokuvakeskustelu
- 11.11. Kehityksellinen trauma parisuhteessa
- 25.11. Elokuvakeskustelu
- 2.12. Kunnes kuolema meidät eriyttää – leskeys elämän käännekohtana
- 6.12. Elokuvakeskustelu

Vuoden 2027 reaaliaikaiset webinaarit

keskiviikkoiltoisin klo 19.00–20.15

- 13.1. Työikäisen muistisairaus
- 27.1. Elokuvakeskustelu
- 10.2. Välirikko perheessä
- 24.2. Elokuvakeskustelu
- 10.3. Anteeksianto pari- ja perhesuhteissa
- 24.3. Elokuvakeskustelu
- 7.4. Seksuaalifantasiat
- 21.4. Elokuvakeskustelu
- 5.5. Aggressio hyvässä ja pahassa
- 19.5. Elokuvakeskustelu
- 11.8. Muistaminen ja unohtaminen
- 25.8. Elokuvakeskustelu
- 8.9. Unet itseyymmärryksen tukena
- 22.9. Elokuvakeskustelu
- 6.10. Yksinolo ja yksinäisyys
- 27.10. Elokuvakeskustelu
- 3.11. Syyllisyys syyllistäminen ja syyllistyminen
- 17.11. Elokuvakeskustelu
- 1.12. Money-Kyrlen opissa
- 15.12. Elokuvakeskustelu

Webinaarikirjasto, sisältää vuosien 2023, 2024, 2025 ja 2026

webinaarien luentotallenteet

- Hoivatahto – oman elämäntarinan tallentaminen
- Psykoanalyttinen lähestymistapa perheeseen
- Parisuhteen kriisiytyminen
- Suru ja luopuminen parisuhteessa ja perheessä
- Seksuaalisuus parisuhteen voimavarana ja haasteena
- Elämä muistisairauden kanssa
- Kestävän parisuhteen elementit
- Parisuhde ja vakava sairaus

Verkkokurssit täydentävät toisiaan ja sisältävät myös aineistoa, jota prosessikoulutuksissa ei ole. Webinaariluennoilla voit syventää verkkokurssien antia. Vuosipaketin haltijoille on suljettu Facebook ryhmä. Suhteessa Kurssila vuosipaketin 2027 ostamalla saat Kurssilan sisällön käyttöösi koko kalenterivuodeksi.

Huom! Ostaessasi vuosipaketin 2027 jo nyt saat Kurssilan sisällön käyttöösi ostopäivästä alkaen ja pääset osallistumaan myös syksyn 2026 livewebinaareihin!

Vuosipaketti uusille jäsenille 150 + alv. Vuosipaketin uusijan hinta on 100 + alv

- Parisuhde varhaisen kehityksen peilinä
- Ikääntyvän seksuaalisuus
- Tervetuloa Kurssilaan! Objektisuhdeteorian perusteita
- Paripsykoterapian mahdollisuudet
- Suhteessa Kirjallisuudelta
- Ulkopuoliset suhteet monogamisessa parisuhteessa
- Surun ja masennuksen maisemat
- Psykoanalyttisia näkökulmia vanhemmuuteen
- Seksuaalisen halun lähteillä
- Rakentava riitely parisuhteessa
- Psykoterapeuttisen hoidon ja hoivanperiaatteet ja elementit
- Parisuhde, muistisairaus ja seksuaalisuus
- Avoimet suhteet ja monisuhteisuus
- Elokuvaterapia
- Mustasukkaisuus parisuhteessa
- Mistä rakkaus alkaa – tiedostamaton parinvalinta
- Sisarussuhteet
- Seksuaalisuus psykoterapiassa
- Läheisyys, hellyys ja intiimiys parisuhteessa
- Vanhuuden kehityshaasteet
- Kirjallisuusterapia
- Suru elämänvoimana
- Muistisairaana seksuaalisuus
- Miksi ero on niin tuskallinen kokemus?
- Väkivallan psykoanalyttinen ymmärtäminen
- Muuttuva isovanhemmuus
- Rakentava ja tuhoava kateus
- Psykkiset defenssit mielen suojana
- Riittävän hyvä seksi

Äänikirjaston, jossa Sanna lukee blogikirjoituksiaan, nyt kuunneltavissa

- Erilaisista suhteista
- Menneisyys elää meissä
- Hyvän mielen unelmia
- Elämän puolella
- Elämän värit
- Onni asuu täällä
- Oma puolisko etsimässä
- Riidellään turvallisesti rakkaudella
- Parisuhde, sairaus ja seksuaalisuus
- Simpukoiden kätkeissä, äitiyden onnesta ja kivuista
- Isien viitoittamat tiet
- Samasta puusta – sisarussuhteista
- Sairaus, joka suhdetta keinuttaa
- Aivot narikasta – ihmissuhteiden merkitys aivoterveydelle
- Kuka on vuoteessani? Muistisairaus, parisuhde ja seksuaalisuus
- Kuule, kun kuolema kuiskaa
- Auringonnousujen kyyneltäjä
- Surun puutarhassa
- Kun sanoja ei ole
- Salainen puutarha
- Seksuaalisesta halusta
- Masturbaatiosta

Suhteessa Elävät Kuvat historia

7.–8.9.2018

Parisuhde suomalaisessa elokuvassa

Kino Andorra

Elokuvat:

- Laulu tulipunaisesta kukasta
- Irmeli, seitsentoista vuotias
- Hedelmätön puu
- Naiset, jotka minulle annoit
- Vihaan sinua, rakas

Luennoitsijat:

- Sanna Aavaluoma
- Sauli Airikka
- Anne Anttonen
- Jaana Lähteensuo

Panelistit:

- Juha Siltala
- Pirjo Tuhkasaari

6.–7.9.2019

Suojaavat ja satuttavat salaisuudet

Kino K-13

Elokuvat:

- Perhe August, Osage County
- 45 vuotta
- Salaisuuksien illallinen
- The Dinner

Luennoitsijat:

- Sanna Aavaluoma
- Sauli Airikka
- Anne Anttonen
- Jaana Lähteensuo

Panelistit:

- Jussi Kotkavirta
- Sirkku Suonpää

4.–5.9.2020 ja 3.–4.9.2021

Tapahtuma peruuntui koronapandemian vuoksi.

SUhteessa ELÄVÄt KUVAT

Erikoisnumero

Diaghtit ar: 1. vuorokortti 17. elokuuta Suhteessa Oy

Kurkista 2021 vuoden seminaariin – ilmoittautuminen on jo auki s. 3

Tänä vuonna EI SEMINAARIA

Koronapandemian myötä kaikki kokoukset ja seminaarit joutuivat perumaan. 2020 lokakuussa Eläviä Kuvaa -seminaarissa päätettiin perustaa. Olemme perustaneet ja pidämme nyt seminaareja. Sanna Aavaluoma ja Teija Pirnes-Hyvönen. Keskustellaan, miten voimme selviytyä ja elää elämää. Haluamme jättää teille tilaa. Tapahtuma on nyt vakaalla pohjalla.

Suhteessa Oy:ltä uusi kirja!

Asiantuntijoiden vinkit pari- ja perhesuhteisiin poikkeusoloissa

#metoo Matkalla kohti tasa-arvoa

SUhteessa ELÄVÄt KUVAT

2. Erikoisnumero

Diaghtit ar: 1. vuorokortti 17. elokuuta Suhteessa Oy

Uutta Suomessa: PSYKOSEKSUAALITERAPIA!

Jo toinen KORONAPERUUTUS

Elokuva-ala koronapandemian keskellä

Maksuttomia Suhteessa-webinaareja!

TULOSSA!

SUhteessa ELÄVÄt KUVAT

2. Erikoisnumero

Diaghtit ar: 1. vuorokortti 17. elokuuta Suhteessa Oy

Uutta Suomessa: PSYKOSEKSUAALITERAPIA!

Jo toinen KORONAPERUUTUS

Elokuva-ala koronapandemian keskellä

Maksuttomia Suhteessa-webinaareja!

TULOSSA!

2.–3.9.2022

Haluttu, hävetty, haavoittuva seksuaalisuus

Kulttuuritehdas Korjaamo

Elokuvat:

- Three Generations
- Call me by your name
- Manolete
- Ei kiitos

Luennoitsijat:

- Sanna Aavaluoma
- Anne Anttonen
- Sauli Airikka
- Riitta Lindqvist

Panelisti:

- Elina Tanskanen

SUhteessa ELÄVÄt KUVAT

Haluttu, hävetty, haavoittuva seksuaalisuus

Diaghtit ar: 1. vuorokortti 17. elokuuta Suhteessa Oy

INTOHIMOJEN TAISTELU!

Maailman kuuluisat manolete ohjelma kirkkotiivistä kantaan! Francea eikä lauru ko- buhustensa. Lape rikas tikkien takana! "Lape muuttanut elämänsä", paljastaa Manolete.

Kolmen sukupolven identiteetikiirit

Professorin as- sistentin kesä- nen salaisuus

Etelänoma – väljäläinen liiton pelastus?

Suhteessa Elävät Kuvat muutti jälleen!

1.–2.9.2023

Yhteys itseen – toiseen – suhteeseen

Kulttuuritehdas Korjaamo

Elokuvat:

- Menneisyys
- Kosketuksissa
- Ihmisen osa
- Mies, joka rakasti järjestystä

Luennoitsijat:

- Anne Anttonen
- Jaana Lähteensuo
- Teija Pirnes-Hyvönen
- Sanna Aavaluoma

Panelisti:

- Henrik Enckell

6.–7.9.2024

Pieniä – suuria –suhteellisia PÄÄTÖKSIÄ

Kulttuuritehdas Korjaamo

Elokuvat:

- Goodbye Lenin
- Hope Gap
- Häät ennen hautajaisia
- Rinnakkaiset äidit

Luennoitsijat:

- Hannu Säävälä
- Jaana Lähteensuo
- Sanna Aavaluoma & Kari Ketonen
- Riitta Lindqvist

5.–6.9.2025

Toivon tällä puolen

Kulttuuritehdas Korjaamo

Elokuvat:

- All of us strangers
- Perfect days
- Elämäni ensimmäinen päivä
- Hamsterit

Luennoitsijat:

- Riitta Lindqvist
- Hannu Säävälä
- Jaana Lähteensuo
- Sanna Aavaluoma & Markku Pölönen

SUhteessa ELÄVÄt KUVAT

Toivon tällä puolen

Diaghtit ar: 1. vuorokortti 17. elokuuta Suhteessa Oy

Näin löydät toiveikkaan talvimielen!

Rurik perheineen hyppäsi kaupunkielämän oravan- pyörästä ja muutti vuodeksi maaseudulle.

Lue "Hamsterin" vinkit tal- vesta selviytymiseen!

Adam tapasi kuolleet vanhempansa!

Pelastava enkeli Rooman yössä

Uran huipulta wcn siivoojaksi

Suhteessa Elävät Kuvat -kirjasarjan osa 2 on ilmestynyt!

4.–5.9.2026

MieliKuvissa – fantasiaa, nostalgiaa ja eskapismia

Kulttuuritehdas Korjaamo

Elokuvat:

- Her
- Olen kuka haluat
- Past lives
- Tyttö kuunsillalta

Luennoitsijat:

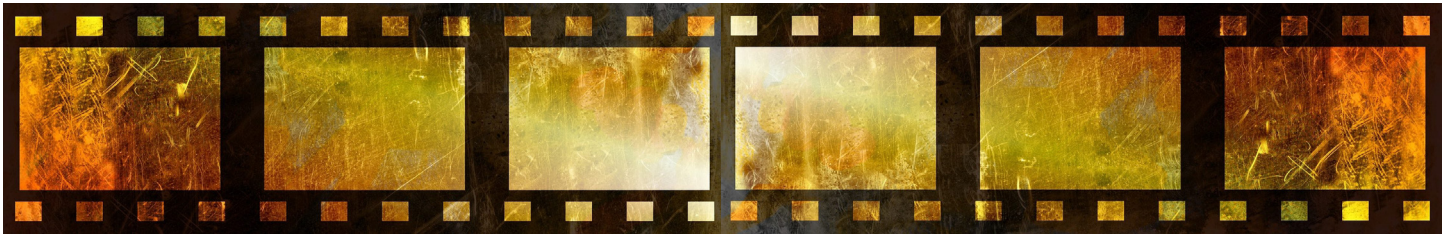
- Hannu Säävälä
- Sanna Aavaluoma
- Jaana Lähteensuo
- Riitta Lindqvist

TULOSSA!

3.–4.9.2027

ROHKEUS vastustaa, puolustaa ja rakastaa

Kulttuuritehdas Korjaamo

SUHTEESSA ELÄVÄT KUVAT 2027

ROHKEUS

vastustaa, puolustaa ja rakastaa

3.–4.9.2027

Kahdeksannessa Suhteessa Elävät Kuvat -seminaarissa pohdimme Rohkeutta rakkaussuhteeseen, heikomman auttamiseen, tuhoavasta irrottautumiseen ja oman elämän elämiseen.

Paikka: Kulttuuritehdas Korjaamo Helsingin Töölössä.

Hinnat:

- Yhden osallistujan hinta 350 €.
- Kaverihinta ilmoittautuessa yhdessä toisen kanssa 320 € / osallistuja.
- Neljän osallistujan yhteisilmoittautuminen 1200 € (300 € / osallistuja).
- Yhden päivän seminaarilippu 210 €.

Hintoihin sisältyy alv, seminaaripäivät, seminaarilehti ja iltamat buffetillallisella.

Seminaaripaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautumisen peruutusosoikeus ilman kustannuksia 31.3.2027 asti. 1.4.–31.5.2027 tapahtuneista peruutuksista peritään 50 % seminaarihinnasta. 1.6.2027 alkaen ilmoittautuminen on sitova ja seminaarihinta laskutetaan kokonaan. Esteen tapahtuessa osallistujaa voi vaihtaa. Pidätämme oikeuden muutoksiin.

Lisätiedot:

www.suhteessa.fi

FB Suhteessa Elävät Kuvat

ilmoittautumiset.elavatkuvat@suhteessa.fi

